Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 91 (2986)
СЕШАНБА
20 АПРЕЛЬ 1976 й
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Меҳнат унумдорлигини ва ишлаб чиқариш самарадорлигини тинмай ўстиришга, юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга эришингиз!

(КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларидан).

Даромадли таклиф

Тошкент трактор заводида кўплаб ихтирочилик ва рационализаторлик таклифлари ишлаб чиқаришда кенг қўлланиляпти. Ювиш ваннасидаги циркуляцияни ишқорли эритма билан таъминлаб турувчи насос ҳаммани ташвишга солиб келар эди. Чунки, доимий босим унинг қопқоғини тезда эзиб ташлар, бу эса механизмнинг ишдан чиқиб, тез-тез тўхтаб қолишига сабаб бўларди.

Бунинг олдини олиш учун кўп ҳаракат қилинди. Ниҳоят бу ишни 29-цехнинг рационализаторлари А. Крохин ва В. Усковлар уддаладилар. Улар босим билан ишлайдиган аэролифт яратдилар.

Бугун

АНА ШУ АЭРОЛИФТДАН ФОЙДАЛАНИШ ЙЎЛГА ҚЎЙИЛДИ. У МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИНИ ИККИ ҲИССА ОШИРДИ. БУ ЯНГИЛИК ЗАВОД УЧУН ЙИЛИГА БИР НЕЧА МИНГ СЎМ СОФ ФОЙДА БЕРАДИ.

Заводда В. Фесенко энг новатор, таниқли рационализаторлардан биридир. Бу инженер техникавий жараённи ва ускуналарни такомиллаштириш юзасидан 9 та таклиф киритди. Бу 33 минг 400 сўмни тежаб қолиш имконини берди. Унинг сердаромад таклифларидан бири «аккумулятор ёстиқчаси» вазифасини бажарувчи деталнинг янги формасидир.

И. ҚЎЗИЕВ.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

1 МАЙГА—МЕҲНАТ СОВҒАЛАРИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ ПРОПАГАНДА ҚИЛИШДА КЎРГАЗМАЛИ АГИТАЦИЯНИНГ РОЛИНИ ЯНАДА КУЧАЙТИРИШ ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда, оммани хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини амалга ошириш учун сафарбар қилишда, КПСС XXV съезди қарорларини пропаганда қилишда, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун меҳнаткашлар коллективларида социалистик мусобақани ривожлантиришда кўргазмали агитация воситаларидан фойдаланишда республика партия ташкилотлари муайян тажриба тўплаганликларини уқтириб ўтади. Тошкент, Андижон, Фарғона, Навоийдаги йирик корхоналарда, бир қанча районларда кўргазмали агитацияни перспектив тематик планлаштириш жорий этилмоқда, кўргазмали агитация воситаларини жойлаштириш схемалари тузилмоқда, жамоатчилик асосида методик кенгашлар тузилмоқда, кўргазмали агитациянинг кўрик конкурслари, энг яхши намуналарининг виставкалари мунтазам равишда ўтказилиб турибди, безатувчи рассомларнинг ўқиши ташкил этилмоқда «Ўзбекистон» ва «Ёш гвардия» нашриётлари томонидан чиқарилаётган сиёсий плакатларнинг савиясини ошириш ишлари такомиллаштирилмоқда.

Шу билан бирга КПСС XXV съезди қарорларини пропаганда қилиш борасида кўргазмали агитациянинг қўйилишида жиддий камчиликлар ва нуқсонлар бор. Баъзи партия ташкилотлари меҳнаткашларни партия белгилаган вазифаларни бажариш учун курашга сафарбар қилишда кўргазмали агитациянинг ролига етарли даражада баҳо бермаётирлар, унинг аниқ сиёсий йўналишда ва юксак бадиий савияда бўлишини таъминламаётирлар. Бир қанча саноат корхоналари ва қурилишларда, баъзи колхозлар ва совхозларда кўргазмали агитация коллективларни ўнинчи беш йиллик биринчи йили плани ва мажбуриятларини муддатидан илгари бажаришга, меҳнат унумдорлигини ва ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга, иктисодий тежаш ва тежамкорликка, интизомни мустаҳкамлашга суст сафарбар қилмоқда. Кўпгина аҳоли пунктларида илиб қўйилган шиорлар, плакатлар ва стендлар конкрет характерга эга эмас, аллақачонлар эскириб қолган ва ғоявий мазмунини йўқотган. Баъзи шаҳар ва район партия комитетлари бошланғич партия ташкилотлари кўргазмали агитация воситаларининг кўримсизлигига, юзакилигига ихчам эмаслигига бепарволик билан қараб келмоқдалар уларни ўз вақтида янгилаб туриш ва жой-жойига қўйишга эътибор бермаяптилар. Ана шу ва бошқа фактлар кўпгина партия ташкилотлари меҳнаткашларни тарбиялашда, партия XXV съезди материалларини пропаганда қилишда кўргазмали агитациянинг катта имкониятларидан фойдаланмаётганликларидан далолат бермоқда.

Ўзбекистон Рассомлар союзи ва унга қарашли «Рассом» комбинати аҳоли пунктларини кўргазмали агитация воситалари билан безашда суст қатнашмоқда ва зарур ёрдам кўрсатмаётир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети шу масала юзасидан қабул қилган қарорида область, шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари зиммасига кўргазмали агитацияга раҳбарликни яхшилаш, КПСС XXV съезди қарорларини, ўнинчи беш йилликнинг улуғвор планларини пропаганда қилишда кўргазмали агитациянинг роли ва аҳамиятини ошириш мажбуриятини юклади. Агитация бадиий воситалар ёрдамида КПССнинг ленинча йўлини, совет турмуш тарзининг афзалликларини, 1976 йилги конкрет вазифаларни яққол ва чуқур очиб бериши учун чоралар кўрилиши керак. Меҳнаткашларнинг ижодий ташаббускорлигини янада ривожлантириш, ишлаб чиқаришда янгидан-янги резервларни қидириб топиш, унинг самарадорлигини ошириш учун ана шу воситалардан мақсадга мувофиқ тарзда фойдаланиш зарур. Социалистик мусобақанинг боришини оператив равишда кўрсатиб туриш, кишиларни меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаш, меҳнатни ташкил этишдаги камчиликларга қарши, давлат ва ишлаб чиқариш интизомини бузувчиларга қарши курашни кучайтириш учун кўргазмали агитация воситаларидан кенг фойдаланиш зарур.

Асосий диққат-эътиборни КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш учун курашда кўргазмали агитациянинг ғоявий-бадиий савиясини, жанговарлиги ва таъсирчанлигини оширишга, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда кўргазмали агитациянинг ролини кучайтирадиган зарур чораларни кўришга қаратиш керак.

Кўргазмали агитация воситаларини ўз вақтида янгилаб туриш ва тўғри жойлаштиришни таъминлаш зарур. Бунда республикада агитация-бадиий безатишни намунали йўлга қўйган корхоналар, шаҳарлар ва қишлоқларнинг тажрибаларидан, сиёсий плакат ва монументал пропаганда соҳасида эришилган муваффақиятлардан тўлароқ фойдаланиш, кўргазмали агитациядаги системасизлик, юзакичилик ва дидсизликни қатъиян тугатиш лозим.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пропаганда ва агитация бўлимига ҳамда Ўзбекистон касаба союзлари республика Советига меҳнаткашлар коллективларида социалистик мусобақани пропаганда қилишда кўргазмали агитацияни энг яхши йўлга қўйиш юзасидан ҳар йили республика кўрик-конкурсларини ўтказиш топширилди. Республика кўрик-конкурсининг низоми ва ташкилот комитетининг составини тасдиқланди.

Область, шаҳар, район партия комитетлари, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети республика кўрик-конкурсида барча саноат корхоналарининг, транспорт, алоқа, қурилиш ташкилотларининг, колхозлар, совхозлар, маданий-оқартув муассасаларининг актив қатнашишларини таъминлашлари керак.

Конкурс-кўрикларнинг якунлари бўйича кўргазмали агитация энг яхши намуналарининг область виставкалари ва ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани идеологик жиҳатдан таъминлашда кўргазмали агитациянинг ролини ошириш масалалари юзасидан семинарлар ўтказилсин.

Ўзбекистон Рассомлар союзи Ўзбекистон ССР бадиий фонди бадиий-ишлаб чиқариш устахоналарининг ишини янада такомиллаштириш, кўргазмали агитациянинг ғоявий ва бадиий жиҳатдан юксак асарларини яратишда саноат корхоналари, қурилишлар, колхозлар ва совхозларга оталиқ ёрдамини кучайтиришнинг конкрет тадбирларини тақдим этиши лозим.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Нашриётлар, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети зиммасига КПСС XXV съезди материалларини пропаганда қилишга бағишланган, республика меҳнаткашларининг ўнинчи беш йиллик планини муваффақиятли бажариш йўлидаги социалистик мусобақасининг боришини кўрсатадиган сиёсий плакатларни ва бошқа агитация тасвирий воситалар ишлаб чиқаришни тинмай такомиллаштириш мажбуриятини юклади. Босма сиёсий плакатларни пропаганда қилиш ва оммалаштиришни яхшилаш керак.

Республика газеталари ва журналлари редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда кўргазмали агитация воситаларидан фойдаланиш, кўргазмали агитациянинг энг яхши намуналарини ва бу ишни ташкил этишдаги илғор тажрибани пропаганда қилиш борасида партия ташкилотларининг ишларини кенг ёритиш топширилди

Тошкентдаги «Союзхлопкомаш» бирлашмасининг коллективи мамлакатимиз қишлоқ хўжалиги эҳтиёжлари учун кўплаб турли хил маркадаги пахта тозалаш машиналарини ишлаб чиқаряпти.

ЮҚОРИДАГИ СУРАТДА: бирлашма илғор йиғувчи слесарлар бригадасининг бошлиғи Костас Этерас.

Коммунистик меҳнат зарбдори Носир Содиқов агрегат заводида 15 йилдан буён баракали меҳнат қилиб келади. Новатор ишчи сифатли деталлар тайёрлаб бериш билан бирга смена-ойлик топшириқларини муттасил 130— 140 процентга етказиб адо этади. Чапдаги суратда: М. Содиқов.

М. Нуриддинов ва И. Шоинғомов фотолари.

Билимлар амалда синалмоқда

С. М. Киров номли қишлоқ хўжалик институти студентлари учун ўқув-тажриба участкаси ҳақиқий лаборатория вазифасини ўтайди. Студентлар бу ерда қишлоқ хўжалик экинларининг барча турларини ўстириб, мўл ҳосил олиш йўлларини ўрганмоқдалар. Улар ана шу участкада назарий билимларни амалда қўлламоқдалар.

Институт участкасининг 1885 гектарида пахта етиштирилади. Бундан олти кун аввал барака уруғи қадашга киришилган эди. Студентлар ғоятда унумли меҳнат қилиб,

Бугун

1885 ГЕКТАР МАЙДОННИНГ ҲАММАСИГА ЧИГИТ ЭКИШНИ НИҲОЯСИГА ЕТКАЗДИЛАР.

— Студентларимизнинг аҳди бу йил гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» олишдир,— дейди институт ректори, иқтисод фанлари кандидати Э. Т. Шайхов. —Бу йил 6600 тонна пахта етиштирилади. Ўқув-тажриба участкамизда бу йил биринчи марта 52 гектар жойга кенг баргли сули экилди.

Участкада ишлаш учун агрономлардан 47 киши механизаторликка ўқитилди. Улар бир неча касбни эгалладилар. Шу кунда 3 минг 242 гектар майдондаги қишлоқ хўжалиги экинларини парваришлаш қизғин олиб борилляпти.

Яна бир янги маҳсулот

Спорт буюмлари фабрикасида шу кунларда 30 дан зиёд маҳсулот тури ишлаб чиқариляпти. Коллектив маҳсулот сифатини ошириш ва планларни зиёдаси билан адо этиш учун бор имкониятлардан самарали фойдаланиб, меҳнатда катта ютуқларни қўлга киритмоқда.

Бугун

фабрикада маҳсулотнинг яна бир янги тури— енгил автомашиналарнинг ўриндиғи учун ғилоф ишлаб чиқаришга киришилди. Пишиқ ва чиройли материалдан ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг янги туридан бу йил 5 минг 300 та тайёрланади.

Йил охиригача корхонада маҳсулотнинг яна бир неча янги турлари ишлаб чиқаришга жорий этилади. Жумладан, туристлар учун «Альпинист» йўл халталари тайёрланади. Йўл халталари одатдагига нисбатан қатор қулайликларга эга. Унинг ўндан ортиқ чўнтаги бор.

Корхонада меҳнатнинг илғор усулларини ишлаб чиқаришга жорий этиш натижасида ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йили биринчи квартал иш плани муддатидан аввал ортиғи билан адо этилди. Пландаги бир миллион 461 минг сўмлик ўрнига 1,5 миллион сўмликдан зиёд спорт буюмлари ишлаб чиқарилди.

Ҳамшаҳарлар, сизлар учун

МУНОСИБ ТУҲФА

Меҳнат Қизил Байроқ орденли 159-трестнинг 13-қурилиш бошқармасидаги Т. Самиғов бошлиқ комплекс бригада аъзолари ҳамшаҳарларимизга муносиб байрам туҳфаси тайёрладилар. Бунёдкорлар «Марказ— 14» кварталида стоматология шифохонасини муддатидан аввал қурдилар.

Бугун

АНА ШУ ШИФОХОНА ҲАМШАҲАРЛАРИМИЗГА ЎЗ ЭШИГИНИ ОЧДИ. КУНИГА 750 КИШИ ҚАТНАБ ДАВОЛАНАДИГАН ШИФО МАСКАНИДА ХИРУРГИЯ, ТЕРАПИЯ, ОРТОПЕДИЯ, ТИШ ҚЎЙИШ ВА БОШҚА ҚАТОР БЎЛИМЛАР БОР.

Стоматологияда ишлатиладиган замонавий медицина аппаратлари билан жиҳозланган бу шифохонада 50 дан ортиқ олий маълумотли, 70 га яқин ўрта махсус маълумотли медицина ходимлари беморлар хизматида бўлади. Шифохона Тошкент врачлар малакасини ошириш институти ортопедия кафедрасининг ўқув-тажриба базаси бўлиб ҳам хизмат қилади.

У. ШОРИХСИЕВ.

Тонгги газеталарда

☆ СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний Чад Республикасининг миллий байрами муносабати билан Чад Республикаси Олий ҳарбий кенгашининг раиси, давлат раҳбари генерал Феликс Маллун Игакута Бей-Ндига табрик телеграммаси йўллаб, дўст чад халқига мамлакат мустақиллигини мустаҳкамлаш, миллий экономикани ривожлантиришда самимий истаклар баён этди.

Жавоб телеграммасида Чад давлатининг раҳбари табрик ва истаклар учун қизғин миннатдорчилик изҳор қилди.

☆ Туркия туристик ва транспорт фирмалари ҳамда ташкилотлари вакилларининг бир группаси Ўзбекистоннинг ҳаёти билан танишмоқда.

• Ўзбекистон—жаҳон даврасида

ХАЛҚАРО АНЖУМАНДА

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига қарашли кўпгина илмий тадқиқот институтларида меҳнат қилаётган олимлар шу кунларда жаҳондаги бир қатор мамлакатларда ўтказилаётган халқаро илмий анжуманларда қатнашмоқдалар.

Романовский номли математика институтининг илмий ходими М. У. Ғафуров Польша Халқ Республикасининг Фанлар академияси Банах шаҳрида ўтказаётган математикларнинг олти ойлик семинарида қатнашмоқда. Бу анжуман эҳтимоллик назарияси масалаларига бағишланган.

Стародубцев номли физика— техника институтининг катта илмий ходими Э. Мўллажонов ва лаборатория мудири П. Йўлдошбоевлар эса ана шу мамлакатда ўтказилаётган «Памир» экспериментининг навбатдаги ишчи кенгашида иштирок этмоқдалар. Бу катта аҳамиятли тадқиқот Совет Иттифоқи ва Польша олимлари ҳамкорлигида олиб борилмоқда.

Германия Демократик Республикасининг пойтахти Берлин шаҳрида халқаро анатомчилар жамиятининг навбатдаги 71-халқаро конференцияси ўтказилади. Бу кенгашда иштирок этиш учун биохимия институти директори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Ж. Ҳамидов Берлинга жўнаб кетди. У анжуманда ўзбек олимларининг кейинги йилларда бу соҳада олиб борган тадқиқот ишлари ҳақида доклад қилади.

ОБ-ҲАВО

Тошкент шаҳри ва областида бугун кечаси ва эртага кундузи ҳаво ўзгариб туради. Вақти-вақти билан момақалдироқ бўлиб, кучли ёмғир ёғади. Секундига 5— 10 метр тезликда шамол эсади. Бугун кечаси 9— 14 даража, эртага кундузи эса 20— 25 даража иссиқ бўлади.

ЎЗБЕКИСТОН ПОЙТАХТИ ГЎЗАЛ ВА КЎКАЛАМЗОР БЎЛСИН!

ТАШАББУС ИЗДОШЛАРИ

Октябрь районидаги «Олмазор» маҳалласида кўкаламзорлаштириш ишлари қизғин бормоқда.

Янги Тошкент қурилишининг ўн йиллигини муносиб кутиб олиш мақсадида бу ерда тез-тез умумхалқ ҳашарлари уюштирилляпти. Ҳозиргача маҳалла территориясига 260 туп мевали кўчатлар ўтқазилди. Маҳалла аҳли яна 100 туп мевали ва манзарали дарахт, кўплаб гул кўчатлари ўтқазади.

Чилонзор ва Фрунзе райони меҳнаткашларининг қимматли ташаббуси «Иқтисод» маҳалласи аҳли томонидан қизғин кутиб олинди. Маҳалла аҳли мурожаатга жавобан кўча ва майдонларга 400 тупдан ортиқ дарахт ва 360 туп гул кўчатлари ўтқазди. Кўплаб ариқчалар, сув йўллари тозаланмоқда.

— Маҳалламиз аҳли яна 150 туп мевали дарахт ва 100 тупга яқин атиргул кўчатлари ўтқазади ва ўтган йили ўтқазилган кўчатларни парваришлайди,— деди маҳалла комитетининг раиси Э. Собиров.

МАССИВ ЧИРОЙИНИ ОЧИБ

Октябрь районидаги Бешқайрағоч массиви обод ва кўркам бўлиб бормоқда. Аҳоли массивни янада кўркам қилиш учун тез-тез умумхалқ ҳашарларига чиқиб, кўплаб мевали ва манзарали дарахтлар, турли гул кўчатлари ўтқазишмоқда. Ўтган шанба куни ҳашарда 700 дан ортиқ киши қатнашди. Уларга педагоглардан М. Исмоилов, Ж. Тўхтаев ва Қ. Тўхтаевлар бошчилик қилишди.

Ҳашарда 106 ва 116-мактаб юқори синф ўқувчилари ҳам актив иштирок этишди. Тажрибали педагоглардан Р. Абзалов, Р. Ханифова, А. Аллақулов, С. Зоҳидовлар бошчилигида кўпгина ибратли ишлар бажарилди. Шу куни кўпгина кўчалар тозаланиб, 1100 тупдан зиёд мевали ва манзарали дарахт, 600 тупга яқин ранг-баранг гул кўчатлари ўтқазилди.

А. АҲМАДАЛИЕВ.

БИЛДИРИШ

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети маълум қиладики, XV чақириқ Тошкент шаҳар Советининг V сессияси 1976 йил 22 апрелда соат 15.00 да Тошкент область партия комитетининг мажлислар зали (Ўзбекистон кўчаси, 9) да очилади.

Депутатлар ўша ернинг ўзида соат 14.00 да рўйхатга олинади.

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ.

ТОШКЕНТДА ШОДИЁНА КУТИБ ОЛИШ

ЛАОС ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ЎЗБЕКИСТОН ПОЙТАХТИГА КЕЛДИ

Ўзбекистон пойтахти 19 апрелда Лаос Халқ Демократик Республикасининг партия-ҳукумат делегациясини шодиёна кутиб олди. Лаос Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Лаос Халқ Демократик Республикасининг Бош министри Кейсон Фомвихан делегацияга бошчилик қилмоқда. Делегация КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан Москвага боради.

Лаос Халқ Демократик Республикаси партия-ҳукумат делегацияси составида қуйидагилар бор: Лаос Халқ революцион партияси Марказий Комитети, Сиёсий бюросининг аъзоси, Лаос Халқ Демократик Республикаси Бош министрининг ўринбосари, ташқи ишлар министри Пхун Сипасет, ЛХРП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, олий миллат мажлиси раисининг ўринбосари Сисомфон Ловансай, ЛХРП Марказий Комитетининг аъзоси, ЛХДР савдо ва саноат министри Майсук Сайсомфенг, ЛХРП Марказий Комитетининг аъзоси, ЛХДР Бош министр кабинети ҳузуридаги министр, Лаос Халқ озодлик армияси бош штабининг бошлиғи Сисават Кеобунепхан, ЛХРП Марказий Комитети аъзолигига кандидат, ЛХДР ахборот, пропаганда, спорт ва туризм министри Сисана Сисан, Лаос Халқ Демократик Республикасининг СССРдаги элчиси Кхамфин Туналом.

Тошкент аэропортида Лаос Халқ Демократик Республикаси, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССРнинг давлат байроқлари кўтарилди. ЛХДР партия-ҳукумат делегациясини КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар В. Г. Ломоносов, Т. Н. Осетров, А. А. Хўжаев, Э. Б. Нордман, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, ташқи ишлар министри М. Т. Турсунов ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Лаос Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Лаос Халқ Демократик Республикасининг Бош министри Кейсон Фомвихан ва партия-ҳукумат делегациясининг бошқа аъзолари аэропортдан ўзлари учун ажратилган резиденцияга жўнаб кетишди.

Шу куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР ҳукумати Лаос Халқ Демократик Республикасининг партия-ҳукумат делегацияси шарафига зиёфат берди. Зиёфат самимий, дўстона вазиятда ўтди. (ЎзТАГ).

• Футбол

ОЧКОЛАРНИ БЎЛИБ ОЛИШДИ

Кеча Тошкентнинг «Пахтакор» футболчилари СССР чемпионатининг навбатдаги турида Кишинев шаҳрида маҳаллий «Нистру» командаси билан куч синашдилар.

Учрашувнинг биринчи тайми қизиқарли, кескин кураш вазиятида ўтган бўлишига қарамай ҳисоб очилгани йўқ. Ҳар икки команда бир неча марта дарвозага тўп киритиш имкониятидан фойдалана олмади.

Иккинчи таймда биринчи бўлиб майдон эгалари муваффақиятга эришишди. 59-минутда улар меҳмонларни ўйинни майдон марказидан бошлашга мажбур қилдилар. Аммо орадан бир минут ҳам ўтмай В. Варюхин жавоб тўпини киритди. Учрашув 1:1 ҳисобида тугади. Командалар биттадан очко қўлга киритишди.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

«Компрессор» заводининг машинасозлари мамлакатимиз халқ хўжалиги эҳтиёжлари учун турли хил маркадаги компрессор машиналари тайёрлаб бераяптилар.

Суратда: йиғувчи механика цехининг зарбдор йиғувчи-слесари А. Огнев билан ишчан контролёр И. Кимлач «РКВН-6» маркали компрессор-утановкасини монтаж қилиш устида ишлаяпти.

Депутат минбари

ЯНГИЛИКЛАРНИ ЖОРИЙ ЭТИБ

Янги Тошкент қурилиши бошланганига шу ойда роса ўн йил тўлади. Икки беш йилликка тенг бўлган бу даврда шаҳримиз қиёфаси нақадар ўзгарганлигини ҳар бир тошкентлик, айниқса қурувчилар яхши ҳис этмоқдалар. КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукумати янги Тошкент қурилиши, ҳамшаҳарларимизнинг меҳнат ва турмуш тарзларини яхшилаш тўғрисида доимо оталарча ғамхўрлик кўрсатиб келаётганликларини республикамиз пойтахтининг бугунги қиёфасида яққол кўриш мумкин. Шаҳар саноати ва хўжалигининг барча соҳа меҳнаткашлари қатори, биз қурувчилар ҳам ана шу ғамхўрликка жавобан самарали меҳнатимиз билан жавоб бермоқдамиз.

Ўтган беш йилликда 159-трестга қарашли бизнинг 10-қурилиш бошқармамиз бунёдкорлари самарали меҳнат қилдилар. Биргина бизнинг комплекслашган бригадамиз аъзолари шу даврда иккита 32 квартирали уйни, 1568 ўринли мактаб, ҳар бири 280 ўринли иккита типовой болалар боғчаси ва бошқа объектларни қуриб, фойдаланишга топширдилар. Шуниси қувончлики, бригадамиз қурган бинолар юқори баҳода қабул қилинди.

Бригадамиз янги йилдан бошлаб муқобил план асосида, Н. Злобиннинг пудрат методида меҳнат қилмоқда. Шунинг учун ҳам ишлаб чиқариш кўрсаткичларимиз доимо 130—135 процентдан кам бўлмаяпти. «1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари»да: **«Қурилишдаги хўжалик ҳисобининг янги формаси — бригада пудрати кенг жорий қилинсин»**, деб таъкидланган. Қурилиш бошқармамиз ва умуман трестда бригада пудратига ўтиб ишлаш кенг жорий этилмоқда.

Биз, қурувчилар ишида ҳали кўпгина масалалар ҳал қилиниши керак. Жумладан, КПСС XXV съезди қарорларида: **капитал қурилишда капитал маблағлар самарадорлигини ошириш, асосий фондларни янада кўпайтиришни ва сифат жиҳатидан такомиллаштиришни, қурилиш ишларини планлаштириш, лойиҳалаш ва ташкил этишни яхшилаш, қурилиш муддатини қисқартириш ва таннархини камайтириш ҳисобига халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида янги ишлаб чиқариш қувватларини тезроқ ишга тушириш ва ўзлаштиришни таъминлаш асосий вазифа қилиб қўйилган.**

Илгарилардек, ҳозирда ҳам қурилиш бошқармамиз ва трест коллективи шаҳримизнинг ҳамма жойларида уй-жой, мактаб, боғча, саноат объектлари, маданий-маиший объектлар қурилишини олиб бормоқда. Жумладан, бригадамиз аъзолари «Марказ-13»да тўққиз қаватли уй қурилишида ишламоқда. Ишларимиз жадал суръатда ва сифатли бажарияпти. Биз партия ва ҳукумат кўрсатмаларига амал қилган ҳолда, ишлаб чиқаришда юксак кўрсаткичларга эришяпмиз. Меҳнатда эришган ютуқларимиз меҳнаткашларнинг Халқаро бирдамлик байрами 1 Майга туҳфа бўлади.

Октябрь район Советининг депутати сифатида қурилиш бошқармамиз ва трестдаги бошқа қурилиш участкаларида ишнинг қандай бораётганлиги ва сифатини текшираман. Бунда ҳал қилинмаган масалалар ва фойдаланилмаган резервлар асосий эътиборда бўлади. Чунки ҳозирда ҳам уй-жойларни белгиланган муддатда топшириш мушкул масала бўлиб қолмоқда. Унинг сифатини ҳам яхшилаш керак. Ҳамма жойда уйлар қурилиш суръатини ошириш, давлат маблағлари ва материаллардан тежаб-тергаб фойдаланиш керак. Бошқармамиз қурувчилари ҳозир ана шу масалаларни ҳал қилиш устида бош қотиряпти. Токи бизлар бунёд этган уйларга кўчиб келувчилар ҳеч қандай эътироз билдиришмасин.

Булардан ташқари, сайлов округи меҳнаткашлари орасида бўлиб, уларни қабул қиламан, хат ва шикоятлари юзасидан текширув ўтказаман. Бизнинг тўққизинчи депутатлик группамиз ўз фаолиятини яхши олиб бормоқда.

В. ПАЕВСКИЙ,
159-трест 10-қурилиш бошқармасининг электр пайвандчиси.

Беш йиллик вахтасида

БУНЁДКОРЛАР ҒАЙРАТИ

КПСС XXV съезди тарихий қарорларини изчиллик билан амалга ошириш йўлида фидокорона меҳнат қилаётган «Гордорстройремонт» трестига қарашли асфальт-бетон заводи коллективи қувончли ютуқларга эришяпти. Корхона ишчилари маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича уч ойлик топшириқни 118,9 процент, уни реализация қилиш планини эса 119.7 процент қилиб адо этдилар. Меҳнат унумдорлиги кўрсаткичи эса 118,9 процентни ташкил этди.

Бу ютуқлар, асосан, социалистик мусобақанинг турли форма ва методларидан оқилона фойдаланиш, тежамкорлик учун кураш, янги техника ҳамда технологияни ишлаб чиқаришга кенг жорий этиш, сифат ва самарадорлик асосий шиор қилиб олинганлиги туфайли қўлга киритиляпти. Корхонадаги ҳар бир цех ва бригада коллективлари ўзаро беллашган ҳолда ишлаб, ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида улкан марраларни эгаллашга аҳд қилишган.

Корхонада 25 та бригада бўлиб, уларга ишнинг кўзини биладиган тажрибали кишилар бириктиб қўйилган. Шунинг учун ҳам ҳар бир бригада коллективи ўзаро беллашувда ғолиблик қилиш учун кам маблағ сарфлаб, кўп ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга ҳаракат қиляпти. Айниқса, бу борада бетончи Раймжон Ҳасанов, механик Николай Козин, асфальт тайёрловчилардан Ҳабиб Нурғалиев, Тагир Мингалиев, оператор Лида Пургиналар бошчилик қилаётган бригада аъзоларининг хизматлари таҳсинга сазовордир. Улар ўз ишлаб чиқариш нормаларини муддатидан илгари адо этиш ҳамда тежамкорликка эришиш бўйича ҳам ҳамкасблари ўртасида пешқадамлик қилишяпти.

Яқинда матбуотда эълон қилинган КПСС Марказий Комитетининг 1976 йил 1 Май Чақириқлари барча коллективлар қатори корхона ишчиларини ҳам янги меҳнат ғалабалари сари руҳлантириб юборди. Улар бу илҳомбахш даъватга жавобан апрель ойига мўлжалланган маҳсулот ишлаб чиқариш ва уни реализация қилиш топшириғини муддатидан илгари бажариш учун мавжуд цех ҳамда бригадаларда байрам олди вахтасини кенг авж олдириб юборишди.

Ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида завод ишчилари олдида улкан вазифалар турибди. Улар бу йилга белгиланган 5 миллион 450 минг сўмлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ва уни реализация қилиш топшириғини 25 декабргача бажариб, пландан ташқари 400 минг сўмлик асфальт-бетон, йўл бардюрлари ва майдаланган шағал каби бинокорлик материалларини ишлаб чиқариш юзасидан зиммаларига юксак мажбурият олишган.

Ҳозирги кунда бу юксак марраларни муваффақиятли эгаллаш учун ишчилар ўртасида социалистик мусобақа қизғин давом этаяпти. Бунда оператор ёрдамчиси Мария Очкина, оператор Елена Погодина, бетон қолипловчиларидан Маъмур Ҳайдаров, Сония Ҳасанова, слесарь Раҳмат Фахриев, кран машинисти Муборак Эркаева сингари пешқадамлар смена нормаларини 1,5—2 ҳиссадан бажариб, корхона шуҳратига шуҳрат қўшмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларидан руҳланган корхона коллективи барча цехларда иш суръатини ошириш, сифатини яхшилаш, юқори самарадорликка эришиш учун бор куч ва имкониятларини сафарбар этишяпти.

Э. ТЎЛАГАНОВ.

Коммунист Тимофей Игумнов чорак асрдан буён Тошкентдаги «Союзхлопкомаш» ва машинасозлик бирлашмасида моҳир деталчи сифатида меҳнат қилиб келмоқда. Ёш ишчиларнинг дўсти ва устози бўлган бу ишчи бир беш йилликда икки беш йиллик топшириқларини бажариш мажбуриятини олган.

СУРАТДА: Т. Игумнов иш устида. М. Нуриддинов фотолари.

Масъулият ҳисси

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXV съездидаги Ҳисобот докладида **«Тез, тежамли ва замонавий техника асосида қуриш — капитал қурилишда юксак самарадорликка эришишнинг шартларидир. Бинобарин, биз кўп миллионли қурувчилар армиясини айни шундай ишлашига аминмиз»**, деб таъкидлади.

Биз қурувчиларга билдирилган бу юксак ишонч коллективимизни янада яхши ишлашга, қурилиш ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш учун барча имкониятларини ишга солишга даъват этди. Шу билан бирга, қурувчилар шаънига айтилган бу илҳомбахш сўзлар, айни пайтда, улар зиммасига катта масъулият ҳам юклайди. Биз ўз зиммамиздаги масъулиятни ҳам чуқур ҳис этамиз. Чунки бугун биз бунёд этаётган иншоотлар кўп йилларга мўлжаллаб қуриляпти. Демак, съездда таъкидлаб ўтилганидек, уларни янада сифатли бунёд этиш бизнинг асосий мақсадимиз бўлмоғи керак.

Бригадамиз бинокорлари буни яхши тушунишади. Биз «Ҳамза» станцияси қурилишида изоляциялаш ишларини жуда пухта бажаришга ҳаракат қилаётирмиз. Негаки, ер ости йўллари, унинг станцияларига сизот сувлари ўтмаслиги бизнинг нечоғлик сифатли иш бажаришимизга ҳам боғлиқ. Биз ўз зиммамиздаги бу масъулиятли ишни юксак даражада, самарали бажариш билан бирга Тошкент метросининг биринчи навбатини тезроқ ишга тушириш учун барча метроқурувчилар сингари бутун куч ва имкониятларимизни ишга соламиз.

О. КАРИМОВ,
Тошкент метро қурилиши трестига қарашли 2-қурилиш-монтаж бошқармасининг бригада бошлиғи.

Халқ контроли: ҳисобот ва сайловлар

Пойтахт меҳнат коллективларида шу кунларда халқ контроли группа ва постларининг ҳисобот ва сайловлари бўлиб ўтмоқда. Назоратчилар ўзларининг йиғилиш ва конференцияларида қилинган ишларга якун ясамоқдалар, ўз фаолиятларини янада такомиллаштириш йўлларини белгилаб олмоқдалар.

Маълумки, юксак самарадорлик ва иш сифати, хом ашё ва энергетика ресурсларидан тежамли фойдаланиш — ўнинчи беш йиллик шиоридир. Бу вазифаларни бажаришда назоратчиларнинг муҳим ўрни бор.

Халқ назоратчилари эришилган ютуқларни мустаҳкамлаб, асосий эътиборни ҳал этилмаган масалаларга, ишнинг форма ва методларини такомиллаштиришга, текширув ва рейдларнинг таъсирчанлигини янада оширишга, аниқланган нуқсонларни тезроқ бартараф қилишга қаратмоқдалар.

Ҳамиша вахтада

...Цехда тўқув машиналари деталлари ўралаётган эди. Яшикдаги ҳар бир деталь сафи бошқаларидан ёғоч тўсиқлар билан ажратилган. Бу қулай, узоқ йўлга мўлжаллаб ишланган. «Таштекстильмаш» заводининг бўяш-ўраш цехида шундай қилишади. Бу, албатта, майда-чуйда иш ямас. Ўрашса-ю, ёғоч тўсиқлар қўйишмаса унда чакки бўлади. Ёғочни ишлаш цехида иш ўз ҳолича борарди.

Халқ контроли рейдининг қатнашчилари ана шундай хўжасизлик факти билан тўқнаш келдилар. Рейд материали сурати билан завод газетасида босилди. Ўраш цехининг раҳбарлари қоғозбозликка ўтдилар. Халқ контроли пости яна текширув ўтказганда иш ҳамон эскича аҳволда қолиб келаётганини кўрдилар. Партия комитети айбдорлардан жиддий жавоб талаб қилди.

«Таштекстильмаш» халқ назоратчилари топилган нуқсонларга барҳам беришга эришаётирлар. Коллективнинг хўжалик устидан ўткир кузатуви бўлмаган соҳа йўқ. Бу иқтисод ва тежамкорлик учун курашни, социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини текширишни, асбоб-ускуналардан фойдаланиш, меҳнат режимига риоя этиш бўйича рейдлар ўтказиш ва бошқа кўпгина тадбирларни ўз ичига олади.

Фақат темирчилик пресслаш цехида 1975 йилда 258 тонна металл тежаб қолинди.

Корхонанинг илғор ишчи, коммунист В. Путятин бошчилигидаги халқ контроли группаси асбоб-ускуналарни рўйхатдан ўтказиш ҳисобига беш тонна юқори сифатли пўлатни иқтисод қилиб қолди. Завод бўйича умуман 96 тонна қора ва саккиз тонна рангли металл тежаб қолинди.

Партком аъзоси, группа раиси К. Марсов бошчилигида халқ назоратчилари шартномадаги мажбуриятларни текшириш бўйича катта ишлар қилишди.

Назоратчилар халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришга доимо эътибор бериб келмоқдалар. Халқ контроли группаси бу маҳсулотларнинг сифатини унинг ташқи кўринишини бир неча бор текширди.

Завод халқ контроли ишида коммунистлар ишлаб чиқариш илғорлари, инженер ва хизматчилардан Н. Алёхин, Н. Шчиров, Х. Невлюдов, В. Загорулько, Е. Алмазова ва бошқалар актив иштирок этмоқдалар.

Завод халқ контроли группаларининг ҳисобот-сайлов конференцияларида мана шулар ҳақида сўз юритилди. Сўзга чиққанлар ўнинчи беш йиллик топшириқлари муваффақиятли бажарилаётганини, сифатли маҳсулот ишлаб чиқарилаётганида коллективнинг назоратчилари хизмати катталиги таъкидлаб ўтилди. Халқ назоратчилари ҳисобот даврида партия ташкилоти раҳбарлигида камчилик ва нуқсонларни ўз вақтида очиб ташлаб, уларга барҳам беришда яхши натижаларга эришдилар. Шу билан бирга, ўнинчи беш йилликда қилинадиган ишлар ҳали жуда кўп. Улар орасида энг муҳимлари ишлаб чиқариш самарадорлигини янада ошириш, технологик жараёнларни, программали бошқариладиган станокни жорий этиш, иқтисод ва тежамкорлик учун курашишдир.

Халқ назоратчилари КПСС XXV съезди қўйган вазифаларни бажаришга ўз муносиб ҳиссаларини қўшишга аҳд қилдилар.

Р. ТЭЛЛЬ.

АКТИВЛИКНИ ОШИРИБ

«Ташсельмаш» заводи коллективи тўққизинчи беш йилликни меҳнатда юксак кўрсаткичлар билан якунлади. Шуни айтиш кифояки, бу ерда ишлаб чиқарилаётган маҳсулот ҳажми 44,7 процентга кўпайди, меҳнат унумдорлиги учдан бир ҳиссага ортди. Заводнинг Бутуниттифоқ Ҳурмат тахтасига ёзилиши ҳамда КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Тўққизинчи беш йилликдаги шавкатли меҳнати учун» эсдалик нишони ва кўчма Қизил байроқ билан тақдирланиши коллектив зарбдор меҳнатининг эътирофи бўлди.

Бу муваффақиятларда корхона халқ назоратчиларининг ҳам ҳиссаси бор. Бу ҳақда яқинда бўлиб ўтган завод конференциясида ҳам гапириб ўтилди. Конференцияда назоратчиларнинг қилинган ишлар ҳақидаги ҳисоботи тингланди, завод халқ контроли группасининг янги составн сайланди.

— Корхонамиздаги назоратчилар сафида 225 киши бор, — деди ўз докладида завод халқ контроли группаси раисининг ўринбосари Р. Д. Аракелов. — Улар ҳисобот даврида 40 дан ортиқ турли текширувлар ўтказдилар. Уларнинг натижалари халқ контроли группаси, партком, касаба союз ташкилоти йиғилишларида диққат билан муҳокама қилинди. Масалан, яқинда назоратчилар корхонада ўрнатилмаган жиҳозларнинг сақланишини текшириб кўрдилар. Текшириш натижасида ўрнатилмаган дастгоҳларни сақлаш қоидалари қўпол равишда бузилаётганлиги, натижада жиҳозлар ишдан чиқаётгани аниқланди. Назоратчилар бу масалани партком йиғилишига қўйдилар. Натижада завод бўйича қарор чиқарилиб, назоратчилар аниқлаган камчиликларни тугатишга қаратилган 80 та тадбир плани тасдиқланди. Олиб борилган ишлар натижасида заводда ўрнатилмаган жиҳозлар миқдори кескин камайди.

Завод халқ назоратчилар ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг сифатини яхшилашга ҳамиша катта эътибор бериб келадилар. Масалан, узоқ вақт мобайнида қуюв цехида юқори ҳароратли суюқ металл ҳосил қилиш бош проблема бўлиб келди. Кўпинча металл қолипга совуган ҳолда қуйилар, бу ҳол кўп бракка олиб келарди. Заводда иситилган ҳавони узатиб турадиган махсус мослама ишлаб чиқилган ва ўрнатилганди. Аммо уни жорий этиш орқага судраб келинарди. Назоратчиларнинг актив иштирокида мослама устидаги ишлар тугалланди ва ишлаб чиқаришга жорий этилди. Бу корхонага 24 минг сўмни тежаш, қуйилаётган деталларнинг сифатини анча яхшилаш имконини берди.

Завод энергия хизмати халқ назоратчилари ҳам ишда юксак самарадорликка эришдилар. Уларнинг кўмагида корхонада 4 миллион киловатт-соатдан ортиқ электр энергияси тежаб қолинди 8340 гикокалорий иссиқлик, 212 тонна шартли ёқилғи иқтисод қилинди. 14, 22, 11, 27-цехлар назоратчилари бу ишда актив иштирок этиб, бошқаларга намуна бўлдилар.

Конференцияда сўзга чиққан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Б. Ефремов, 22-цех халқ контроли группаси раиси А. Маҳмудов ва бошқалар назоратчиларнинг ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун курашдаги иштироки, ўнинчи беш йилликда ҳал қилиниши лозим бўлган вазифалар ҳақида гапирдилар. Жумладан, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш бўйича курашни янада активлаштириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, тежамкорлик режимига қатъий риоя қилиш зарурлиги қайд этиб ўтилди.

СМЕНАДА ИККИ НОРМА

«Тошкенткабель» заводининг ишчиси Эгамназар Холматов ишлаб чиқариш графигидан бир квартал ўзиб кетди. Кабелчининг бу муваффақияти тасодифий ҳол эмас. У корхонанинг кекса ходимларидан бири бўлиб, ишлаб чиқаришни батафсил ўрганиб олган, меҳнат унумдорлигини ошириш учун ҳамиша изланишда.

Эгамназар Холматов ўз топшириғини барвақт бажариш йўлида тўққизинчи беш йилликдаёқ икки станокда ишлашга ўтган эди. Бир вақтда икки операцияни бажариши натижасида тўққизинчи беш йиллик топшириғини 3,5 йилда адо этди.

Тажрибали кабелчи йил бошидан бери нормадаги 156 километр кабель ўрнига 337 километр кабель ўради. Корхонанинг ҳамма ишчилари каби у ҳам ўнинчи беш йиллик планини барвақт бажариш мусобақасига қўшилди ва беш йилликни икки йилу 10 ойда бажаришга сўз берди.

ЎзТАГ.

«Тошкент оқшоми»да босилгандан кейин

«ТАШАББУСКОРЛИК ҚАНИ?»

Шу сарлавҳа остида газетанинг 19 февраль сонида босилган материалда Собир Раҳимов районида ободонлаштириш ишларидаги нуқсонлар танқид қилинган эди.

Район ижроия комитетидан олинган жавобда кўрсатилишича, газета материалида келтирилган фактлар тўғрилиги эътироф этилади. Нуқсонларни тугатиш мақсадида махсус комиссия тузилди, тадбирлар белгиланди, газетада келтирилган барча камчиликларни бартараф этишга киришилди.

ХАТ БОСИЛМАДИ, АММО ЧОРА КЎРИЛДИ

«ВАЙРОНА УЙЛАРДАН ТОЗАЛАНДИ»

Редакцияга келган хатлардан бирида Боткин кўчасида кўпгина вайрона уйлар бузилмай тургани кўрсатилган эди.

Ҳамза район ижроия комитетидан олинган жавобда кўрсатилишича, бундай уйларни бузиш ва территорияни тозалаш ишлари тез орада поёнига етказилади.

Ҳаёт билан ҳамнафас

В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг механика цехида слесарь Марк Орлов томонидан киритилган қимматли бир янгилик жорий қилинди. Эндиликда энг мураккаб деталлардан бирини фрезерда ишлашдан токарлик станокида ишлашга ўтилди. Ана шу детални ишлашга кетадиган меҳнат тўрт баравар камайди, рангли металлнинг чиқиндиси учдан бир ҳисса камайди. Барча мураккаб техникавий ҳисобларни ишчининг ўзи амалга оширди.

— Биласизми, детални ишлаш технологиясини ўзгартириш фикри қай тариқа туғилди, — дейди М. Орлов.

— Пропагандист Валентина Михайловна Хлопушина иқтисодий масалаларга бағишланган семинарлардан бирида металлни ишлаш пайтида ундан тежаб қолиш соҳасида энг яхши таклиф учун Москвадаги механика заводларидан бирида ўтказилган конкурсда қатнашган рационализаторларнинг иши тўғрисидаги қизиқ бир мисолни келтириб қолди. Ана шу конкурс натижалари ҳамма кутганидан ҳам аълороқ бўлиб чиққан экан. Биз ўша машғулотдаёқ, ўзимизнинг цехимизда резервлардан фойдаланиш йўлларини ҳамжиҳат бўлиб муҳокама қилдик.

Ўз нутқини конкрет мисоллар асосида тузиш, бугунги куннинг иқтисодий ва социал вазифалари билан назарий хулосаларни чамбарчас боғлаш — В. М. Хлопушина ўтказадиган машғулотларда асосий қоида бўлиб қолди. У пропагандист бўлиш учунгина эмас, балки новаторлик меҳнатининг илҳомчиси, ташкилотчиси бўлиш учун ҳам интилади.

В. М. Хлопушина КПСС XXV съезди қарорлари асосида тўққизинчи беш йиллик якунларини ва партия иқтисодий сиёсатининг асосий вазифаларини қараб чиқар экан, ишлаб чиқариш самарадорлигини ўстириш, барча бўғинларда ишларнинг сифатини бутун чоралар билан яхшилаш масалаларига батафсил тўхталиб ўтди. Валентина Михайловна фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга бағишланган машғулотда кейинги ўн йил мобайнида корхонада янги техникани ишлаб чиқиш ва жорий этишга муфассал тўхталиб ўтди. Унинг сўзини мастер Т. Мирюсупов программа билан бошқариладиган станокларнинг жорий этилиши тўғрисидаги қизиқарли сўзи билан тўлдирди.

Валентина Михайловна сиёсий ва иқтисодий машғулотларни ўтказа бошлаганига ўн йилдан кўпроқ бўлди. Дастлаб ишни сиёсий тўгаракда пропагандистликдан бошлади. Кейин узоқ йиллар мобайнида иқтисодий билимлар берадиган мактабда машғулотларга раҳбарлик қилди. Ҳозирги ўқув йилида эса назарий семинарга бошчилик қилмоқда.

Унинг группасида 20 тингловчи бор. Машғулотларга журналда ёзилган 20 киши ўрнига ҳамиша 25-27 киши, баъзан эса ўттиздан зиёдроқ киши иштирок этади. Ҳамма бирдек: «Хлопушина машғулотларини мароқли, малакали ўтказади» дейишади. Яна шунга қўшимча қилиб «машғулотларни тушунарли, конкрет ўтказади» деб ҳам айтишади. Ана шу пропагандист тўғрисида гап кетганида яна шундай дейишади: «У тушунтиришни ҳам билади, ўзгаларнинг сўзини ҳам тинглашга қодир».

Хлопушинанинг дафтарлари ва ён дафтарларига бир қаранг. Уларнинг саҳифаларига «суҳбатда фойдаланиш керак», «такрор ўқиб бериш зарур», «кутубхонадан олиш керак», деган сўзлар ёзилиб, остига чизиб қўйилганлигига кўзингиз тушади. Пропагандист экономика масалалар бўйича эмас, фан-техника масалалари юзасидан ҳам ўз билимини ошириб боради. Валентина Михайловнанинг кутубхонасида уни қизиқтирадиган мавзулар бўйича бой материалларни, газета ва журналларда босилган мақолаларнинг каталогини топиш мумкин. Бу ерда уй соҳибасининг номи ёзилган карточкалар ҳам топилади: у кўпгина рефератларнинг, илмий методик конференцияларда қилинган докладларнинг муаллифи. Валентина Михайловна КПСС XXV съезди қарорларини пропаганда қилишнинг методик маркази бўлган корхона сиёсий маориф кабинетига ҳам тез-тез келиб туради.

ЎзТАГ.

АҲОЛИ ЁРДАМИДА

Шаҳримизда ўтказилаётган ободонлаштириш уч ойлигида «Олимпия» массивидаги аҳоли ҳам актив иштирок этмоқда. Ўтган йили фойдаланишга топширилган бу ердаги бир қанча турар жой бинолари атрофига кўчатлар ўтқазилмоқда.

17 апрель — коммунистик шанбалик куни ана шу ердаги 50-ЖЭКнинг ишчи ва хизматчилари аҳоли билан биргаликда умумхалқ ҳашарига чиқишди. Ҳозиргача бу ерда икки марта умумхалқ ҳашари бўлиб ўтди. ЖЭК ва аҳоли ёрдамида ободонлаштириш уч ойлигида 2500 туп дарахт ва 5 мингдан ортиқ ранг-баранг атиргуллар ўтқазилди.

Ҳ. ЗАЙНИДДИНОВ.

Фотоайбнома

Мана бу суратга бир қаранг-а? Чилонзор массивидаги 5-кварталли 7-уйидаги 4-хонада истиқомат қилувчи Ҳ. Юсупов мана икки йилдирки ўзбошимчалик билан бўш майдон ўрнида, балконидан чиқадиган жойга тўрт метр узунликдаги иморатни қуриб, устини шифер билан беркитиб олган. Ён-атрофи темир тўсқичлар билан ўралган бу ўзига хос «уй» бино ҳуснини ниҳоятда бузиб турибди. Бу ҳақда ана шу ерда истиқомат қилувчилар 46-ЖЭКдагиларга бир неча маротаба ёзма ва оғзаки равишда айтишган бўлишса-да, ҳанузгача ҳеч қандай чора кўрилаётгани йўқ. Шаҳримизда ободонлаштириш уч ойлиги давом этаётган шу кунларда Чилонзор район уй-жой бошқармасидагилар бундай ўзбошимчаликларга чек қўйишлари керак.

●ИНСОН—ТАБИАТ ФАРЗАНДИ

МУСАФФО ҲАВО — ҲАЁТИМИЗ ЧАШМАСИ

«Атроф муҳитни муҳофаза қилиш, табиий ресурслардан рационал фойдаланиш ва уларни тиклаб туриш тадбирлари ишлаб чиқилсин ва амалга оширилсин.

...Атмосферага чиқариб ташланадиган зарарли моддаларга қарши, ишлаб чиқариш, транспортдаги ва бошқа жойлардаги шовқин-суронга, вибрацияга қарши, электр ва магнит майдони ва нурланишнинг таъсирига қарши олиб бориладиган курашнинг янги метод ва воситалари ишлаб чиқилсин».

(«1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ризожлантиришнинг асосий йўналишлари»дан).

Тошкент — кўҳна, навқирон ва гўзаллик кашф этаётган мўътабар шаҳардир. Унинг кавсар сувлари, оромбахш шамоллари, боғ-хиёбонларининг соя-салқин гўшалари, толзор соҳилларнинг хушҳаво манзаралари кимни мафтун этмайди дейсиз!

Тошкент зилзиласидан бери ўтган ўн йил ичида шаҳримиз таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Юзлаб улкан бинолар, кенг йўллар, сўлим хиёбонлар, кўплаб массивлар барпо этилди. Ҳамшаҳарларимизнинг туриш-турмуши янада яхшиланди, турар жой бинолари атрофида яшил зоналар ташкил этилди. Об-ҳаво тозаланиб, она табиат ҳар томонлама муҳофаза қилинмоқда. Оқшомхонлардан С. Очилов, Т. Қурбонов, О. Мадраҳимов, Р. Алиева, Б. Расулов, М. Каримова ва бошқалар редакциямизга хат йўллашиб, Тошкент шаҳрининг географик тузилиши, об-ҳавоси, иқлими ва кўкаламзорлаштириш ҳақида мақола беришимизни сўрашибди. Шу муносабат билан мухбиримиз Ўрта Осиё регионал илмий текшириш гидрометеорологик институтининг катта инженери, география фанлари кандидати Асқар Азларович АКБАРОВ билан суҳбатлашди. Қуйида шу суҳбат мазмуни билан танишасиз.

●*Шаҳримизнинг «кумуш камар»лари*

● Қуёш нури мўл фасллар

● *«Яшил дўстлар» ҳаво тозалайди*

● Озодалик — туман бойлик

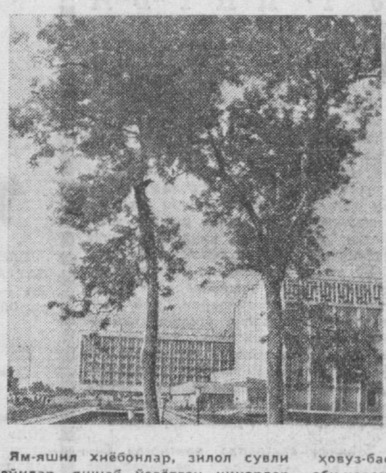

Ям-яшил хиёбонлар, зилол сувли ҳовуз-бассейнлар, яшнаб ўсаётган чинорлар оби-ҳавони доим мусаффолаштиради.

СУРАТДА: В. И. Ленин номли Қизил майдон атрофидаги яшил хиёбонлардан бири.

САВОЛ: — Асқар Азларович, шаҳримизнинг иқлими, географик жойланиши қандай, шу ҳақда сўзлаб берсангиз.

— Тошкент шаҳри Тянь-Шань тоғ тизмасининг тоғолди қисмида, Чирчиқ дарёси сувлари билан суғориладиган воҳада жойлашган. Унинг денгиз сатҳидан ўртача баландлиги 430 метрга тенг. Шаҳримиздан уфққа назар солсак, уни шимолдан, шарқдан ва жанубдан ҳозирги кунларда қор билан қопланган Угом, Пском ва Чотқол тоғ тизмалари ўраб олганини кўрамиз. Тошкент қадимий, лекин ҳар доим навқирон шаҳар бўлиб, майдонининг катталиги жиҳатидан Совет Иттифоқининг Осиё территориясидаги барча шаҳарларга нисбатан биринчи ўринда туради. Шаҳримиз аҳолисини, саноат тармоқларини ва экинзорларни сув билан таъминлашда Чирчиқ дарёсининг ўнг террасасидан ўтган Бўзсув, Анҳор, Салор, Қорасув ва Калкауз сув манбаларининг роли катта.

Шаҳарнинг Осиё материгининг ўртасида жойланиши ва тоғларга яқинлиги унинг иқлимига таъсир кўрсатади. Шаҳар иқлими континентал. Қиши унчалик совуқ эмас, январь ойининг ўртача ойлик ҳаво ҳарорати — 1,3 даражага тенг, лекин ҳаво — 34 даражага совуган йиллар бўлган. Ёз ойлари жуда иссиқ, ёғин-сочин жуда кам ёғади, ҳавода булутлар камдан-кам бўлади.

Шундай қилиб, Тошкент иқлими инсоннинг ҳаёт кечириши учун қулай, қуёш энергиясининг бу ўлкада мўллиги маданий экинлар экиб, йилига икки марта ҳосил олиш имконини беради.

САВОЛ: — Маълумки, шаҳримизда об-ҳаво таркиби тез-тез ўзгариб туради. Бунинг сабаби нима? Олимларимиз бу соҳада қандай тадқиқотлар олиб боришаяпти?

— Шаҳримизда ҳавонинг тозалигини кундалик текшириш ишлари 1966 йилдан бошланди. Шундан бери шаҳар ҳавосидаги чанг ва бошқа газларнинг миқдори доимий равишда ўлчаб келинмоқда. Лекин шаҳар ҳавосининг таркибини 1966 йилдан илгариги вақт учун ҳам аниқ айтса бўлади. Бунинг учун Ўзбекистон пойтахтида ўттизинчи йиллардан бери ҳавонинг электр ўтказиш қобилияти ўлчаб борилган. Маълумки, ҳавонинг электр ўтказиш қобилияти унинг тозалигига боғлиқ. Агар ҳавода аэрозол доначалари кўпайса, унда кўпроқ ионлар тўпланади, натижада ҳавонинг электр ўтказиш қобилияти камаяди. Тошкентда 1939 йили ҳавонинг электр ўтказиш қобилияти 1966 йилга нисбатан икки баробар юқори бўлган.

Шаҳарнинг 1939 йилдан кейинги йилларда кенгайиши, табиийки, унинг ҳавосига маълум таъсир кўрсатди. 1966 йилги ер қимирлаши натижасида эски уйлар бузилиб, қурилиш ишлари кенгайтирилиб, шаҳарда чанг ва газлар миқдори анча кўпайиб кетди. Кейинги йилларда шаҳарни ободонлаштириш ишлари, ёқилғи сифатида табиий газдан фойдаланиш, тозаликни сақлаш бўйича кўрилган чоралар шаҳар ҳавосининг бирмунча яхшиланишига ёрдам берди.

1971 йилда Ўрта Осиё регионал илмий текшириш гидрометеорологик институтида ташқи муҳитнинг ифлосланишини ўрганиш ва уни контроль қилиш бўйича бўлим очилди. Эндиликда Тошкент ҳавосини фақат бир пунктда эмас, балки керакли аппаратлар билан жиҳозланган машинада шаҳарнинг турли районларида кузатиш олиб бориш имкони туғилди.

САВОЛ: — Инсон саломатлиги учун ҳавонинг шифобахш хусусиятлари борлиги ҳаммамизга аён. Шу ҳақда яна нималар дея оласиз?

— Ҳаво ташқи муҳитнинг асосий элементларидан бири бўлиб, инсон ва барча тирик жон учун ҳаёт чашмасидир. Бизнинг соғлигимиз атрофимизни қуршаб олган ташқи муҳит — ҳаво, сув ва тупроқ таркибига боғлиқ.

Ҳар бир тирик жон ҳаво билан тирик. Ҳар бир инсон минутига 350 миллилитр кислород ютади. Ҳаводаги кислороднинг миқдори нафас олаётганимизда 20,9 процентни ва нафас чиқараётганда 15—16 процентни ташкил этади. Демак, одам организми кислороднинг тўртдан бир қисмини олиб қолар экан. Азот ҳам инсон организми учун керакли модда бўлиб, қонимиз таркибида эриган ҳолда сақланади, лекин химик реакцияларда қатнашмайди. Ҳаво таркибида одам организми учун зарарли моддалар қанчалик кам бўлса, у шунчалик шифобахш ҳисобланади.

Одатда, тоғлиқ районларда ҳаво тоза бўлиб, инсон саломатлиги учун яхши таъсир кўрсатади. Кавказ тоғларидаги маҳаллий халқнинг узоқ умр кўришида тоза ҳаво энг муҳим омиллардан бири ҳисобланади.

САВОЛ: — Ҳаво таркибининг ўзгаришида шаҳардаги саноат тармоқлари ва транспортнинг таъсири қандай бўлаяпти?

— Атмосферага саноат корхоналаридан, транспортдан ва иситиш системаларидан чиққан чиқиндилар шаҳар ҳаво ҳароратини кўтариш билан бирга, ҳавони ифлослантиради, заҳарли моддаларни кўпайтиради.

Ўзбекистоннинг айрим шаҳарларида, шу жумладан Тошкентда шаҳар ҳавосининг ифлосланиши кўпроқ иқлимнинг қуруқлигига, чангли шамолларнинг кўп бўлишига, қиш ва баҳор ойларида ҳавонинг тез-тез ўзгариб туришига боғлиқдир. Олимларнинг кузатишича, Тошкентнинг марказида (Революция хиёбони) 1 куб сантиметр ҳавода 77 дан 137 тагача чанг заррачаси борлиги аниқланган. Ўсимликлар билан кам қопланган жойларда, саноат корхоналари атрофида эса 133 — 152 тагача чанг заррачаси борлиги кузатилган. Шунингдек, автомобилларнинг ҳаракати натижасида ҳар 1 куб сантиметр ҳавода 10 мингдан 40 мингтагача минерал чанг заррачаси учрайди.

Шаҳарлар ҳавосини яхшилашда яшил ўсимликларнинг роли катта. Шунинг учун ҳам шаҳарда яшил зоналар барпо этиш, мутахассислар томонидан кўрсатилган нормаларга ва микроиқлимни кузатишлар натижасида олинган маълумотларга катта эътибор бериш зарур.

САВОЛ: — Сиз кўкаламзорлаштиришнинг катта аҳамияти ҳақида гапирдингиз. Бу тадбирлар ҳавони тозалашда қандай хизмат қилади?

— Дарҳақиқат, зарарли газлар ва чанг бўлган ҳавони яшил ўсимликлар тозалайди, яъни фильтр хизматини ўтайди. Ер юзидаги барча ўсимликлар бир йил ичида 550 миллиард тонна газ ютиб, 440 миллиард тонна кислород чиқариб беради. Ўсимликлар бизга кислород тайёрлаб беришдан ташқари, бир қанча қулайликлар ҳам келтиради. Шаҳарлар учун дарахтларнинг жазирама иссиқнинг олдини олиш, ҳаво намлигини сақлаш ва микроциркуляцияни вужудга келтиришдаги роли катта. Тошкент боғ-хиёбонларида эрталаб ва кечқурунлари ҳаво ҳарорати очиқ майдонлардагига қараганда 1,0—3,2 даража паст бўлади. Ҳозирги кунда республикамиздаги шаҳарлар атрофига боғлар барпо этилиши айни муддао бўлмоқда.

САВОЛ: — Шаҳримизни кўкаламзорлаштириш, ҳавони яхшилаш учун боғ, хиёбон ва ариқ бўйларига қандай дарахтлар ўтқазиш керак?

— Шаҳар боғ-хиёбонларига дарахтлар ўтқазишдан олдин майдонни ҳисобга олиш керак. Мутахассисларнинг кўрсатишича, агар ўсимлик билан қопланган майдонни 100 процент деб олинса, унинг 35 процентини яшил ўтлоқ (газон)лар, 15 процентини бутасимон ўсимликлар, 50 процентини дарахтзорлар эгаллаши керак. Ўсимлик турларини тўғри танлаш, қопланган майдонларнинг миқдорини билиш ва қаерда барпо этилишини илмий асосда белгилаш муҳимдир.

Кўчалар чеккасига кўпроқ кенг япроқли дарахтлар ўтқазилса ҳавони тозалашда муҳим роль ўйнайди. Ота-боболаримиз экиб келган, чидамли ва соя-салқин берадиган чинор, тол, тут дарахтларини кўпроқ ўтқазиш лозим.

САВОЛ: — Асқар Азларович, шаҳар ҳавосини тозалаш учун қандай тадбирлар кўрилаяпти?

— Юқорида айтганимиздек, шаҳримизнинг сув билан таъминлашда Чирчиқ дарёсининг аҳамияти катта. Бу дарё сувининг тозалиги Чирчиқ шаҳридаги «Электрохимпром» бирлашмаси, «Чирчиқсельмаш» заводидан чиқадиган заҳарли моддаларни камайтириш ишлари кўпчиликни қизиқтиради.

Чирчиқдаги «Электрохимпром» бирлашмасида саноат корхоналари мўриларидан зарарли газларни йиғиб олиш ва ундан махсус ўғитлар тайёрлаш устида тадқиқотлар олиб борилаяпти. Лекин «Чирчиқсельмаш» заводида газларни ва чиқинди сувларни тозалаш бўйича олиб борилаётган ишлар қониқарли эмас. Чирчиқ дарёсига кислота, ишқор ва ёғларнинг маълум қисми ташланяпти.

Ҳозирги кунда автомобиллардан чиқаётган газларни камайтириш мақсадида аккумулятордан ишлайдиган машиналар синовдан ўтди. Шу билан бирга, кейинги вақтда бензин ўрнига таркибида водороди бор махсус ёқилғида ишлайдиган бир неча машина Москва кўчаларида синовдан ўтмоқда. Водород билан ишлайдиган машиналар зарарли газ ўрнига ўзидан сув чиқаради. Ёз кунлари бундай машиналар ўтган кўчаларга сув сепишнинг ҳожати бўлмайди.

САВОЛ: — Ҳовли-жойларни, кўчаларни тоза тутишда ҳар бир шаҳарликнинг қандай ҳиссаси бўлиши керак?

— Халқимизнинг ажойиб одатлари бор. Ёш келин ёки қизбола эрта билан туриб, биринчи қиладиган иши ҳовлига сув сепиш, супуриб-сидиришдир. Биз бу одатимизни бола-чақаларимизга ҳам ўргатамиз. Демак, турар жойларимизни озода, саришта тутишимиз, ахлатларнинг йиғилиб қолишига йўл қўймаслигимиз керак.

«Халқ соғлиги — юрт бойлиги», дейишади. Шундай экан, ҳавонинг ифлосланишининг олдини олиш умумдавлат аҳамиятидаги вазифадир. Шу баҳор кунлари, шаҳримизда кўкаламзорлаштириш ойлиги ўтаётган бир вақтда, ҳар бир инсон ҳеч бўлмаса биттадан кўчат ўтқазиши ва уни ўстиришга ғамхўрлик қилиши керак. Яхши ниятли киши кўчат экади, яшиллик яратади.

Тошкент ҳавосини тозалашда ҳамма жойда ўтказилаётган шанбаликларнинг аҳамияти катта. Инсон — табиатнинг олий маҳсули, фарзандидир. Табиат инсонга фақатгина тоза сув, ҳаво, озиқ-овқат, кийим-кечак эмас, соғлиқ, аъло кайфият ҳам берган. Шундай экан, табиатимизни севишимиз, уни кўкаламзорлаштириб, сув ҳавзаларини, уй ва иш жойларимизни тоза тутиб, уни авайлашимиз лозим.

Суҳбатни **Тўлқин РАСУЛОВ** олиб борди.

Олимларимиз ҳаво таркибини стационар будкаларда, автомашиналарда ўрнатилган махсус аппаратларда ва лабораторияларда тез-тез химик анализ қилиб турадилар.

Георгий МАРЯГИН

СТРАТЕГ ва МЕЪМОР

РОМАН — ХРОНИКА

Таниқли ёзувчи Георгий Марягин ўзининг сўнгги романини Владимир Ильич Лениннинг 1917 йил октябридан 1918 йил сентябри ўртасидаги фаолиятига бағишлаган. Лениннинг мамлакатда совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш, уни ички ва ташқи душманлардан мудофаа қилиш, мамлакат экономикаси ва маданиятини оёққа турғизиш борасидаги дастлабки ғайрат-шижоатга тўла даҳоси жўшқин революцион воқеаларда намоён бўлади.

Романда автор 1916 йилдан Россияда яшаган француз журналисти Огюст Жозьенинг хатлари ва эсдаликларидан ҳам фойдаланган.

Газетада романдан бир неча парча берилади.

РЕВОЛЮЦИЯ МАЪРИФАТ НУРИ СОЧМОҚДА...

Декабрь туни Петроград осмонига жилвагар олтин ва олмос зарралари сочилган баланд гумбазини қуриб олди. Муздек совуқ ҳавода қишнинг ўзига хос ҳиди анқиб турарди.

Ленин билан Крупская Смольний олди майдонга чиқишди.

— Питерда бунақа тунлар камдан-кам бўлади, — деди Ленин чуқур нафас олиб, — Надя, ёқангни кўтариб, тугмаларини солиб ол. — Сўнг ўзи Крупскаянинг ёқасини кўтариб қўйди. — Йўқса томоғинг шамоллаб, дарров ангинага дучор бўласан.

— Ўзингчи, яна ўша одат: ёқангни ланг очиб олибсан. Бу ер, Володя, Швейцария эмас, Петроград. Бу ерда қаҳратон совуқ суяк-суягингни қақшатиб қўйганини сезмай қоласан киши. Ажабо, Нева ҳамон музламапти-я. Юр, дарё ёқасига борайлик...

— Хайрли кеч, ўртоқлар, — деди йўғон овоз.

— Мана, Павел Ивановичниям таклиф этамиз, — деди орқага ўгирилиб Крупская.

— Сен Халқ маорифи комиссарлигидаги ҳамкасбларингни овозиданоқ таниб оласан, — деди Ленин халқ маорифи комиссарлиги коллегиясининг аъзоси Лебедев — Полянскийнинг қўлини сиқиб. — Агар бирор ишингиз бўлмаса, юринг биз билан. Эрталабдан кечгача мажлис қилаверибг жонга теккан бўлса керак?

— Жон деб қўшиламан сизга, — деди қувониб новча бўй Лебедев — Полянский. — Иш меъдага тегмайди, мажлис бошқа гап... Нутқлар, муҳокамалар жуда кўпайиб кетди... Келишиб олиш деган бир касал пайдо бўлди ҳаммада. Ҳаммасини келишиб оладиган бўлиб қолдик. Бунинг устига якка-ма-якка эмас, коллегиал суратда, кўпчилик бўлиб. Бир гал Анатолий Васильевич Петр биринчининг бир мақолини эслатди. Уни сўзма-сўз айтолмайман, мазмуни шундай: одам ҳокимиятни шахсан ўзиники қилиб олиши зарарли.

— Коллегиаль ҳокимият ўрнига гапбозликка ўтиб кетишса бу ундан ҳам зарарли, — деди кулиб Ленин. — Мен текшириб кўрдим: бирор ишни бир кишига топширсак вақтида бажаради; ишни комиссия ўз қўлига олса борми, мажлисларнинг протоколларини оласан холос.. Нашриёт ишлари қандай боряпти? Маориф халқ комиссарлигида нима гап? Мактабларнинг ҳозиргисини бузиб ўзгартиб ташлаш ҳақида сизда даҳанаки жанг жуда зўрайган дейишади, тўғрими? Бу ишларда мен ҳеч нарсага тушунмайман, Мана Надя маорифчи, — деди Ленин Крупскаянинг қўлтиғидан олиб.

Лебедев — Полянский нашриётнинг планлари ҳақида, учраётган тўсқинликлар ҳақида ҳикоя қила бошлади. Меньшевикларнинг таъсири кучли босмахона ишчилари адабиёт — нашриёт бўлимининг буюртмаларига эътиборсизлик билан қараётганлиги, «Ситин каби ҳақиқий хўжайин» сиз нашриёт ишлари барбод бўлади» деяётганларини айтди.

Улар ҳовли бўйлаб Нева дарёсининг нақ қирғоғига бориб қолишган эди. Ленин орқага ўгирилди-да Смольнийга қаради. Декабрь тунида унинг деразалари ярқираб ёниб турарди. У ерда кечаю-кундуз қизғин иш борарди. Тунлари одам янада кўпайиб кетади. Бино атрофида гулханлар ловуллаб ёниб турибди, улар олдида Қизилгвардиячилар давра қуриб ўтиришипти, Яқин орадаги автопаркдан машиналар овози эшитилиб турибди.

Ленин Смольнийга қайтмоқчи бўлган эди, Крупская уни тўхтатди.

— Володя, яна бир оз очиқ ҳавода нафас ол, ҳордиқ чиқар.

— Мен сизни ташлаб кетишга мажбурман, — деди узр сўраб Лебедев — Полянский, — нариги томонга боришим керак.

— Биз сизни Лафон майдонигача кузатиб қўямиз...

— Павел Иванович, нашриёт ишларида бирор тўсқинга дуч келиб қолгундек бўлсангиз, — деди Ленин Лебедев — Полянский қўлини сиқиб, — албатта телефон қилинг ёки Надежда Константиновна орқали хабар беринг. Катта давлат нашриёти ташкил қилиш тўғрисида ўйлаб кўрмоқ лозим. Белинский ва Гоголнинг асарларини кўп нусхада чиқарилса, деҳқон уни бемалол сотиб олиб кетаверадиган бўлади. ...Маълум сериллар нашр этишга моҳир ёзувчиларни жалб этинг, китобларнинг охирги варағида серияни бошқараётган кишининг исми ёзилган бўлсин. Ялиниб-ёлвориб кўндириш керак бўладими? Ялиниб-ёлвориш керак! Зиёлилар саботаж қилаётганлиги ҳақида вайсашлар кўпайиб кетди. Биз нимани бошласак уни онгли равишда бузишга, саботаж қилишга уринаётганлар йўқ эмас, бироқ иккиланиб, ора йўлда қолганлар ҳам бор.., Мана биз яна ўзимизникига келдик...

Ленин хиёбон бўйлаб йўл олди.

— Бугун сенинг ҳузурингга путиловчилар келмадими? — деди у эсга олиб. — Менинг олдимга делегация келди. Болалар музика мактаби ташкил этишга ёрдам беришни илтимос қилишяпти. Болалар музика мактаби! Буни албатта очмоқ керак. Россияда пролетар болалари учун музика мактаби очиш кимнинг хаёлига келган эди, шу пайтгача? Бу революциянинг ажойиб натижаларидан бири. Эсимда йўқ, Швейцарияда шу хилдаги мактаблар бормиди? У ерда ишчилар хори жуда яхши, клублар жуда яхши ташкил этилган. Биздаям шунақа клубларни ташкил этмоқ лозим. Анатолий Васильевич бу иш билан шуғулланяптими? Чамамда, у театрга жуда берилган. Деярлик ҳар куни янги театр ташкил этиш ҳақида доклад қилади ва албатта «Новаторлик» эпитети билан. У ерда новаторлик нимадан иборат экан, кўриб чиқмоқ керак. Албатта вақт ажратаман, бирга театрга борамиз. Новатор ва экспериментал театрга эмас, албатта, классик Александринка театрига борамиз. «Извозчик Геншель» каби спектакллар билан Бадиий театрни гастролга чақирсак жуда яхши бўларди-да. Бу спектаклни кўрганимдан бир қанча йил ўтиб кетди, бироқ, ҳар бир кўриниши кўз олдимда ҳамон жонланиб турибди. Анатолий Васильевичга театр репертуарига ишчилар синфи ҳақида пьесса киритишни маслаҳат берган эдим. Гауптманнинг «Тўқувчилар»идан бўлак пьеса йўқ дейишади. Демак, Горькийнинг «Она» романи каби ажойиб асарларни инсценировка қилиб, саҳнага қўймоқ керак... Надя, совуққотиб қолганнинг йўқми. Ия, қўлларинг нақ музнинг ўзику! Кетдик уйга.

— Бугун менинг олдимга ўзим дарс берган мактаб ходимлари келишди...— деб ҳикоя бошлаган эди Крупская.

— Мақсадингни англадим, Надюша, — кулди Ленин, — Мени яна очиқ ҳавода ушлаб турмоқчисан. Мажлисдан қайтгач уйда айтиб берарсан. Ҳозир мен Халқ комиссарларимиз нималарни лойиҳалаштираётганларини кўздан кечириб чиқмоғим зарур. Кўплар гигантбозликка берилиб кетяпти, бир кундаёқ ҳаммаёқни ағдар-тўнтар қилиб, ер юзида коммунистик жаннат ўрнатмоқчилар. Аммо биз ҳали кўп йиллар ишлашимиз керак... Иш эса жуда оғир. Лойиҳалар ёзадилар, у, уни ким бажариши ҳақида ҳам ғамхўрлик қиладилар. Баъзилар ҳатто «буржуа зиёлиси» деган сўзнинг ўзиниям нафрат билан тилга оладилар. Ахир пролетариатнинг ўз институти бўлган эмас-ку. Шляпников Парижда «Ишчилар ҳокимлиги» ҳақида максималистик вайсақилиники роса эшитиб келибди, энди уларни, худди улкан черков домлайи калони сингари қайтаргани — қайтарган.

●*Умри боқий дўстлик*

Марокли учрашув

Сурия Араб Республикаси мустақиллигининг 30 йиллигига бағишланиб пойтахтимиздаги Маннон Уйғур номли 22-мактабда Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтида таҳсил кўраётган бир группа суриялик студентлар билан учрашув бўлиб ўтди.

Мактаб директори, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи, халқ маорифи аълочиси Ҳ. Ҳошимов суриялик студентларни шонли сана билан қизғин муборакбод этиб, ўқиш ва ишларида уларга муваффақият тилади.

Мактаб ўқувчилари рус, ўзбек ва араб тилларида доҳий Ленин, дўстлик, тинчлик тўғрисидаги шеърларни ўқиб бердилар. Суриялик меҳмонларга эсдалик совғалар топширилди.

Мароқли учрашув унинг қатнашчиларида унутилмас таассурот қолдирди.

И. УСМОНОВ.

Саҳнада опера

Хива районидаги Фрунзе номли колхознинг янги маданият саройи Навоий номли Тошкент академик опера ва балет театрининг артистлари бу ерга олиб келган «Майсаранинг иши» спектакли билан очилди. Сарой хоналарини, 1200 ўринли томоша залини безашда Хива машҳур декоратив санъатининг барча турларидан—ганч, ёғоч, мармар ўймакорлигидан фойдаланилди.

Гул солувчилар қадимий сулоласининг вакили Одамбой Бобожонов бошлиқ халқ усталари бригадаси колхоз саройининг деворларига пахта далаларининг гўзаллигини, қадимий Хива қишлоқлари янги ҳаёти манзараларини солиб, уларни миллий нақшлар билан безадилар. Тошкентлик артистлар колхоз саройи саҳнасида деҳқонларга П. И. Чайковскийнинг «Оққуш кўли», М. Ашрафийнинг «Севги тумори» балетларини кўрсатадилар.

Жаҳон ойнаси

ИККИНЧИ ДОМНА

ДЕҲЛИ. Совет Иттифоқининг дўстона кўмаги билан қурилаётган Бихар штатининг Бокаро шаҳридаги металлургия комбинатида иккинчи домна печи ишга туширилди. 2.000 куб метр ҳажмдаги печь кеча кечқурун дастлабки чўянни ишлаб чиқарди.

Яқин бир неча ой ичида тўла қуввати даражасига етказиладиган бу печь йилига 925 минг тонна чўян ишлаб чиқарадиган бўлади, деди домна печини ишга тушириш маросимида давлат пўлат қуйиш корпорациясининг раиси Вадуд Хан. У Ҳиндистон металлургия саноатини ривожлантиришда Совет Иттифоқининг ёрдамини юқори баҳолади.

Бокародаги биринчи домна печи 1972 йилда ишлай бошлаган эди. Ҳозир ҳинд ва совет монтажчилари учинчи домна печини қуришга киришдилар.

ЎҒИТ СОЛИНМОҚДА

БЕРЛИН. Германия Демократик Республикаси қишлоқ хўжалиги авиациясининг учувчилари кейинги кунлар ичидагина 190 минг гектардан зиёд майдондаги кузги ғалла экинларини озиқлантирдилар. Деҳқонларнинг «қанотли ёрдамчилари» бу йил 3,5 миллион гектар экинзор ва ўрмонзорни — ўтган йилдагидан қарийб ярим миллион гектар кўп майдонни осмондан туриб ўғитлаб берадилар.

Кузги ғалла экинларини азот ўғити билан озиқлантириш ишларида совет ва поляк авиаторларининг 46 та экипажи ҳам иштирок этмоқда. Росток округида «АН—2» маркали олтита совет самолёти ҳозирнинг ўзидаёқ 1600 гектар майдондаги далани ўғитлаб берди.

ТАНГЛИККА ТУШИБ ҚОЛДИ

РИМ. Оламга донг таратган «Ла скала» опера театри танглика тушиб қолди. Театрдан кетмоқчи эканлигини билдирган директор Паоло Грассидан сўнг «Ла скала»нинг етакчи дирижёри Клаудио Аббадо ҳам шуни маълум қилди.

Театрнинг бюджети қисқартирилиб, маъмурлар керакли молиявий ёрдам кўрсатишдан воз кечганларидан сўнг шу машҳур опера театрининг қийинчиликлари кескинлашиб кетди. Натижада артистлар ва техник ходимларга иш ҳақи тўлаш учун маблағ топилмай қолди.

Швейцария — СССР мамлакатлари ўртасидаги дипломатик алоқаларнинг 30 йиллиги муносабати билан Женевада ташкил этилган Совет Иттифоқи ҳафталиги муваффақиятли ўтмоқда.

СУРАТДА: Совет Иттифоқи виставкасини томошабинлар зўр қизиқиш билан кузатмоқдалар.

П. Егоров фотоси. ТАСС фотохроникаси.

«Одамнинг қанот чиқариши»

Алишер Навоий номли Ўзбекистон давлат кутубхонаси Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида «Одамнинг қанот чиқариши» деб аталган кўргазма очди. Бу ерда намойиш қилинаётган китоблар, журналлар, фотосуратлар орасида томошабинларнинг алоҳида эътиборига сазовор бўладиган экспонатлар бор. Чунончи, францияЛИК инженер Луи Рузернинг «Ҳавода сузиш, унинг тарихи, ютуқлари ва келажаги» деган китоби ҳам бор. Бу китоб Петербургда шу асрнинг бошида босилиб чиққан. Инглиз авиатори ва ёзувчиси Чарльз Тернернинг «Қанот учун кураш» деган китоби совет учувчиси Арцеулов бошидан кечирган воқеалар тўғрисида ҳикоя қилади. Бу совет учувчиси «ўзининг матонати ва мардлиги туфайлигина ҳалокатдан қутилиб қолган». Бу воқеа мана шундай бўлган эди: учувчилар 1927 йилда Туркистонда ғоят оғир шароитларда кам тадқиқ этилган жойларни аэрофотосуратга оладилар. Тоғлар устида ҳаво оқимининг нотекислигидан самолётлар жуда қаттиқ тебраниб турарди. Ана шундай кучли чайқалиш пайтида самолётнинг қанотидаги растяжка узилиб кетади. Бундан хабардор бўлган учувчи саросимага тушиб қолмасдан ўша ондаёқ газни камайтириб, бутун иродасини тўплайди-да, бузуқ самолётни ерга қўндириб экипажнинг ҳаётини ҳам, машинани ҳам сақлаб қолади.

Виставкада Н. А. Рубакиннинг «Одамлар учишни қандай қилиб ўргандилар ва улар ҳавода қандай парвоз қиладилар» деган ноёб китоби ҳам кўрсатилмоқда. Н. А. Рубакин илмий билимларни оммалаштирувчи рус библиографи ва ёзувчиси эди. В. И. Ленин китоблар орасида Н. А. Рубакиннинг асарисиз бирорта дурустроқ кутубхона бўлиши мумкин эмаслиги тўғрисида гапирган эди. «Одамлар учишни қандай қилиб ўргандилар» китоби 1919 йилда нашр этилган бўлиб, ундаги фактларнинг кўплиги, масалаларни қизиқарли баён этилиши китобни дарҳол машҳур бўлиб кетишига сабаб бўлган эди.

...Гагариннинг жилмайиб турган фотосурати. Замин фарзанди, космосга биринчи кўтарилган инсон. Виставкани келиб кўрувчиларга ҳам, унинг ташкилотчиларига ҳам, ҳаммага бу экспонат айниқса азиздир.

Е. КИТКОВИЧ.

СУРАТДА: «Союзпечать» шаҳар бўлимининг илғор газета-журнал саралОвчиларидан Садир Насириддинов билан Мирза Ашрбоевлар янги газета ва журналларни киоскаларга тарқатиш учун тайёрламоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

Фан янгиликлари

Дубдан қаттиқ

Дуб билан қайиннинг ўзига хос мусобақасида қайин ютиб чиқса бўладими! Ҳолбуки бизнинг тасаввуримизда дуб пўлатдек қаттиқ ёғоч. Аммо қайин ёғочдан тўшалган паркет дуб паркетга нисбатан пишиқроқ чиқди ва кўпга чидади. Саккиз йил ичида «Бобруйскдрев» бирлашмасининг дарвозахонасидаги пол қайин плиткаларидан камида 50 миллион киши ўтгандир. Шундай бўлишига қарамай бу паркет янгидек кўринарди. Ҳолбуки, шу вақт ичида дуб плиткалари едирилиб кетди ва уларни алмаштиришга тўғри келди.

С. М. Киров номли Белоруссия технология институтининг ходимлари қайиннинг ютиб чиқишига имкон берган тажриба ўтказдилар. Улар электромагнит майдонида юмшоқ ёғочларни полимерлаш технологиясини ишлаб чиқдилар. Мана шу технология қайин, ольха ва ҳаттоки жуда юмшоқ тол ёғочни бағоят пишиқ қилиб қўйди. Шундай қилиб, қурилиш ва саноатда арзон ва тез ўсадиган ёғоч навларидан фойдаланиш имкониятлари кенгаяди.

Олимлар қайин ва ольхадан шундай усул билан паркет тайёрлаш методикасини завод ходимларига топширдилар. Гродно шаҳрида янги — пластик материаллардан буюм ва конструкциялар ишлаб чиқаришга киришилди.

Белоруссиялик олимларнинг бу янгиликларига чет элларда ҳам қизиқиб қаралмоқда.

ТАСС.

УЧ ҚИТЪА КИНОФЕСТИВАЛИ

Осиё ва Африка мамлакатларининг Тошкентда шу йил май ойида бўладиган тўртинчи анъанавий халқаро кинофестивали «Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун!» деган шиор асосида ўтади. Бу галги кинофестивалнинг аввалги анжуманлардан фарқи шуки, унда Латин Америкаси киносанъатининг арбоблари ҳам иштирок этадилар.

Бу уч қитъа санъат усталарининг олдида турган вазифаларнинг муштараклигини тасдиқлайди, деб таъкидлади фестивални ўтказиш ташкилот комитети раисининг ўринбосари М. В. Александров. У ҳозирдаёқ 59 мамлакат ҳамда иккита халқаро ташкилотнинг намояндалари фестиваль ишида қатнашишга қарор қилганликларини билдирдилар, деди.

Кейинги вақтларда яратилган бадиий ва ҳужжатли лентапарнинг кенг программаси тақдим этилади. Бу программага масалан, машҳур япон режиссёри С. Ямамотонинг «Қуёшнинг халқасимон тутилиши» деган картинаси ҳам киритилган, бу фильм мамлакатнинг ҳозирги сиёсий ва иқтисодий ҳаёти манзарасини тасвирлайди. Чилидаги ватанпарвар кучлар тўғрисидаги фильмларнинг махсус программаси тўғрисида ҳам гапирмасдан бўлмайди. Бу программага фашист хунтаси террорини фош этувчи, жаҳондаги меҳнаткашларнинг чили халқи билан бирдамлиги тўғрисида ҳикоя қилувчи асарлар киритилади. Мали Республикасининг лентапаридан бири иркчиликка қарши курашга бағишланган. Мексика картинаси кончиларнинг забастовка ҳаракати тўғрисида ҳикоя қилади; Куба кинематографчилари озодлик оролининг қаҳрамонона тарихига бағишланган лентапарни кўрсатадилар.

Тошкентда Совет кинематографиячилари Ўрта Осиё ва Закавказье студияларида яратилган бир қанча янги фильмларни намойиш қиладилар.

▲ БУТУНИТТИФОҚ БАҲОРГИ ҲАРАКАТ ХАВФСИЗЛИГИ КЎРИГИ ДАВОМ ЭТМОҚДА.

ЭҲТИЁТ БЎЛГАН ЯХШИ

Чорраҳа йўллар ва автомагистралларнинг энг мураккаб участкаларидан бири ҳисобланади. Статистика маълумотларидан маълум бўлишича, барча йўл-транспорт бахтсиз ҳодисаларининг 25 дан 50 процентигача миқдори йўлларнинг кесишган қисмида юз берар экан. Йўл ва магистралларнинг бошқа участкаларига нисбатан чорраҳалардан ўтишда ҳаракат иштирокчиларидан кўпроқ эҳтиёткорлик, оҳисталик билан иш кўриш, қатнов қоидаларига қатъий амал қилиш талаб қилинади. Афсуски, оддий бу талабга айрим ҳайдовчи ва йўловчилар амал қилишмайди. Бу эса кўпчилик ҳолларда кўнгилсиз воқеаларга олиб боради.

Заречная кўчаси ва шу кўчанинг 1-проезди чорраҳасидаги мотоцикл ҳайдовчиси В. Несин, К. Пан бошқарган «ВАЗ—2101» автомашинаси билан тўқнашиб кетди. Бу ҳодиса натижасида мотоцикль ҳайдовчиси ва унинг ёнидаги йўловчи жароҳатланиб, 13-шаҳар шифохонасига ётқизилди.

Пролетар ва Полторацкий кўчалари чорраҳасида В. Гришкин бошқарган «ИКАРУС—260» 00—28 ТНИ автобуси РВЗ-6 1436-трамвайи билан тўқнашиб кетди. Тўқнашув вақтида трамвай ҳайдовчиси Ш. Ҳабитов қаттиқ азият чекиб, ТошМИ шифохонасига ётқизилди.

Халқлар дўстлиги проспекти ва Шарқ тонги кўчалари чорраҳасида Р. Алимов «Верховина—5» мопеди билан М. Ғофуровани босиб кетди. Йўл ҳодисаси вақтида мопед ҳайдовчиси ҳам, йўловчи ҳам оғир жароҳатланиб, улар шифохонага ётқизилди.

Кенг истеъмол буюмлари

ЯНГИ МОДАДА

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи ёшлар ва ўспиринлар кийдиган чиройли ва ҳозир расм бўлган костюмларнинг дастлабки туркумини тайёрлаб берди. Ҳозир тикувчилар эркаклар кийдиган костюмларнинг тағин бир қанча янги моделларини чиқариш тараддудини кўрмоқдалар. Бу кийимлар кримплен ва туси чиройли енгил жун газламалардан тикилади.

Бирлашма бу йил 26 та янги моделдаги кийим-кечак етказиб беради. Маҳсулот турларининг ярмидан кўпроғи янгиланади. Тикувчилар ўзлари тайёрлаб чиқараётган кийимнинг сифатига ҳам алоҳида эътибор бермоқдалар. Ҳозир бирлашмада чиқарилаётган кийимлардан 18 турига Сифат белгиси қўйиб чиқарилмоқда. Тағин олти хил кийим аттестацияга тайёрланмоқда.

Бирлашма беш йилликнинг биринчи йилида 41,5 миллион сўмлик кийим-кечак етказиб беради, бу ўтган йилдагига нисбатан 2,5 миллион сўмлик кўп.

«МАЛИКА» ИШЛАБ ЧИҚАРМОҚДА

Ўзбек шоҳи атласларининг машҳур анъанавий булутсимон гули биринчи марта трикотаж газламасига туширилди. Уни ҳам атлас трикотаж деб аташди. Тошкентдаги «Малика» трикотаж фирмасининг рассомлари ва инженерлари қадимий гуллар ва буёқлардан нусха кўчириб ўтирмай, унга янгича сайқал беришди. Замонавий кийим-кечак бичими ҳисобга олиниб, буёқлар ва гуллар нозиклаштирилди.

«Атлас трикотаж» автори Людмила Бакулина экспериментал цехда тўқилган дастлабки газламани моделчи конструктор Любовь Шишковага топширди. Тез орада фирманинг бадиий кенгашига тайёр кўйлак тақдим этилди. Яхлит бичилган, кўкрак-бурма кўйлак ўзбек миллий кийими хусусиятларига ва айни вақтда замонавий модага жуда монанд бўлиб чиқди. Ўзбекистондаги ва Ўрта Осиёнинг бошқа республикаларидаги савдо ташкилотлари «Малика» фирмасига минглаб ана шундай кўйлакка буюртма беришди.

Булут гулли газламалар трикотаж тўқиш машинасида оддий газлама тўқиш станогидан кўра тезроқ тайёр бўлиб тушмоқда. «Атлас трикотажи»дан тайёрланган маҳсулот шу йилнинг ўзидаёқ фирманинг ўз ассортименти ярмисини янгилашига ёрдам беради. Жами бўлиб «Малика» беш йилликнинг биринчи йилида хотин-қизларга 200 хил янги модель тортиқ қилади.

ЎзТАГ.

СПОРТ

ПЕШҚАДАМЛАР УЧРАШУВИ

СССР — Чехословакия учрашуви Польшанинг Катовице шаҳрида ўтаётган хоккей бўйича жаҳон ва Европа чемпионатининг ҳал қилувчи ўйинларидан бири эди. Шунинг учун ҳам минг-минглаб томошабинлар бу учрашув тақдирини ҳаяжон билан кузатиб бордилар. Бу ўйинда ҳар иккала команда ҳам зўр маҳорат кўрсатди. Гарчи учрашув 3:2 ҳисобида Чехословакия спортчилари фойдасига ҳал бўлган бўлса-да, командамиз аъзоларининг уюшқоқлик билан ўйнаганликларини таъкидлаб ўтиш лозим. Айниқса, бу сафар ака-ука Голиков, Жлуктов, Коротковлар ўзларини кўрсатишди. Балдерис эса томошабинлар олқишига сазовор бўлди. Бироқ асосий ўйинчилар Мальцев, Капустин ва учрашувнинг дастлабки минутларида жароҳат олган Шадринларнинг ўрни ўйин давомида яққол сезилиб турди.

Шундай қилиб Чехословакия терма командаси олти учрашувдан сўнг 12 очко тўплаб, турнир жадвалини бошқариб бормоқда. Бизнинг командамиз эса пешқадамдан тўрт очко орқада бормоқда.

Футбол майдонларида

Футбол бўйича олий лига командалари ўртасида мамлакат чемпионатининг яна икки учрашуви бўлиб ўтди. Бунда Москванинг «Динамо» командаси ўз майдонида Одессанинг «Черноморец» командасини қабул қилди. Ўйин 0:0 ҳисобида дуранг натижа билан тугади.

«Спартак», (Москва) — «Динамо» (Киев) командаларининг учрашувида 0:1 ҳисоби қайд қилинди.

СУД ЗАЛИДАН

КИМ АЙБДОР?

«Болага иш буюр-орқасидан ўзинг югур» деган гапга ўша куни Ҳабибулло яна бир бор ишонч ҳосил қилди. Ўзига муносиб «ўринбосар» қилиб тарбияламоқчи бўлган жўжахўрозлар «устози» кўзига чўп солиб ўтирса, алам қиларкан. Бунисини Ҳабибулло хаёлига ҳам келтирмаган экан. Арзийдиган иш бўлса ҳам майли эди-я.

Олдин ҳам шунақа бўлганди. Икки марта ётиб чиққанди. Ўшанда унинг кўзи очилгандек эди-ю, қамоқдан чиққач, ҳаммасини унутди. Ишга бўйни ёр бермади. Икки-уч кун ўзи боп иш қидириб, санқиб юрганида бошига не-не хаёллар келмади. Бундай ўйлаб қараса, пул топишнинг осонроқ йўллари ҳам бор экан. Ёшларни ишга солиш керак. Уларга майда-чуйда ўғирлик сирларини ўргатиш лозим. Ўзи эса бир чеккада томошабин бўлиб туради. Вақти келса, уларни ҳимоя қилади. Борди-ю, биронтаси қўлга тушиб қолгудек бўлса, Ҳабибулло уни «танимайди».

Режа жўнгина амалга ошди. У балоғат ёшига етмаган А. Мирзаев, И. Мустаевларни ишга солди. Уларнинг «бошини силади». Вақти-вақти билан ичкилик олиб бериб турди. Ўсмирлар ичкиликдан сарҳуш бўлгач, Ҳабибуллонинг хизматига тайёр туришарди. Бир куни у мақсадга ўтди.

— Чўнтакнинг мазаси қочди. Бугун яримтага аранг амалладим. Тузукроқ иш қилмасак бўлмайди.

Болалар қулоқни динг қилиб унинг оғзига тикилишди.

— Йигитмисанлар?! Ҳа, ёшаворларинг. Ҳозир биронта магазинга борамиз. Ахир, ризқимизга яраша бир нарса униб қолар.

Улар шу мақсадда Октябрь бозорига боришади. Шу ердаги магазиндан нон харид қилмоқчи бўлган М. Нажимованинг сумкасидан ҳамёнини олишни Ҳабибулло Мирзаевга буюради. У ишни дўндириб ҳамённи Мустаевга узатади. Бироқ, шу ернинг ўзида «операция» барбод бўлади. Кўпчилик ҳар иккала болани қўлга туширади. Улар оператив пунктга келтирилганда бу ишни Ҳ. Баҳромов буюрганини айтишади. Шундай қилиб Ҳабибулло яна қора курсига ўтиради.

Собир Раҳимов район халқ судининг Ғ. Аббосов бошчилигидаги ҳайъат аъзолари бу жиноий ишни кўриб Ҳ. Баҳромовни уч йил озодликдан маҳрум қилганида у норозилик билдирди. Қилмишининг арзимаган иш эканлигини қайта-қайта таъкидлаб, ҳукмдан қаноатланмайди.

Хўш, ёш болалар тарбиясини бузиш, уларни қинғир йўлга бошлаш, спиртлик ичимлик ичишга ўргатиш арзимаган ишми? Бизнингча буни Ҳабибулло ҳали яхши тушуниб етмагандек эди. Начора, балки бу ҳақда у қамоқда қайта-қайта ўйлар.

Энди А. Мирзаев ва И. Мустаевлар ҳақида икки оғиз сўз. Нега улар Ҳабибуллонинг қўлига тушиб қолишди, ичкиликка ўрганишди. Уларнинг ота-оналари, бу ёшлар ўқиётган мактаб ўқитувчилари, маҳалла активлари наҳот бу ишдан бехабар қолишган бўлишса? Ёш ниҳоллар тақдирига бунчалик бефарқ қарайдиган ота-она, ўқитувчилар ва маҳалладошларни кечириб бўлармикан? Бу ўсмирлар қисмати бошқаларга ўрнак бўлиши керак.

М. КОМИЛОВ.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 20/IV да **Парвона**, 21/IV да **Ой тутилган тунда.**

КИНО

20 АПРЕЛДА

Симон Бланко — «ҚОЗОҒИСТОН» (19), «ЎЗБЕКИСТОН» (18, 20, 21.30), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (18, 20), «ДРУЖБА» (17, 19, 21).

Виннету — Инчу-Чун ўғли — САНЪАТ САРОЙИ (18.30, 20.45), «ЧАЙКА» (18.30, 21).

Куз — «ҚОЗОҒИСТОН» (17, 21), «ДРУЖБА» (18, 20, 21.30), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (18, 20, 21.30), «МИР» (17, 19, 21).

Маккеннинг олтинлари — (2 серия) — «ВОСТОК» 18.30, 21.15), «НУКУС» (17, 20).

Бобби (2-серия, ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (17, 20).

Қўрғаги уч киши — «ЯНГИОБОД» (17, 20), «ТИНЧЛИК» (17, 19, 21), «ПИОНЕР» (17, 19, 21).

Эҳтиёт бўл, Зузу! — Ғ. ҒУЛОМ номли (17, 20).

Саҳро ва чангалзорларда — С. РАҲИМОВ номли (17.30, 20.45).

21 АПРЕЛДА

Куз — «ҚОЗОҒИСТОН» (11.00, 17.00, 21.00), «ЎЗБЕКИСТОН» (10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 21.30), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00), «ДРУЖБА» (12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 21.30), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00), «МИР» (11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00), «ТИНЧЛИК» (13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00).

Симон Бланко — «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 15, 19), «ДРУЖБА» (11, 13, 15, 17, 19, 21).

Виннету — Инчу-Чун ўғли — САНЪАТ САРОЙИ (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45), «ЧАЙКА» (11, 13.30, 16, 18.30, 21).

Маккеннинг олтинлари — (2-серия) — «ВОСТОК» 10, 13, 16, 18.30, 21.45), «НУКУС» (11, 14, 17, 20), «МОСКВА» (11, 13.30, 16.).

Бобби (2 серия, ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (11, 14, 17, 20).

Ун бир умид — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» 12, 14, 16, 18, 20, 21.30).

Ҳўрланганлар — «МОСКВА» (18.15, 21).

Эҳтиёт бўл, Зузу! — Ғ. ҒУЛОМ номли (11, 14, 17, 20).

Дерсу Узала — «ЯНГИОБОД» (11, 14, 17, 20).

ДОИМИЙ ИШГА

ускуналарни тузатиш бўйича электромонтёрлар, алоқа монтёрлари ва техниклари, печатник-пробист, шофёрлар, токарлар, слесарлар, сайқал берувчилар, созловчи-слесарлар, юкчилар, қоровуллар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ ВА ИНФОРМАЦИЯ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ АЭРОПОРТИГА

янги аэровокзал комплексида ишлаш учун электромонтёрлар, электромеханиклар, совутиш қурилмалари машинистлари, контроль-ўлчов асбоблари слесарлари, слесарь-сантехниклар, эскалаторларни тузатиш ва хизмат кўрсатиш бўйича электрчилар, ишлаб чиқариш бинолари фаррошлари, ҳамда мутахассисликлардаги қурувчилар

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси, ҳамда район ижроия комитети ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

МОТОРЛИ ҚАЙИҚДА... ОТПУСК

ЁЗ ЯҚИНЛАШИБ КЕЛЯПТИ — ЁЗГИ ОТПУСКАЛАР, ПОХОДЛАР, ТУРИСТИК САЁҲАТЛАР ДАВРИ БОШЛАНАЯПТИ. ҚАЙИҚДА ДАРЁ ЁКИ КЎЛЛАРДА САЙР ҚИЛИШ, ЧЎМИЛИШ, МОРОҚЛАНИБ БАЛИҚ ОВЛАШ ДАМЛАРИ ҚАНДАЙ ГЎЗАЛ.

МОТОРЛИ «ПРОГРЕСС» ҚАЙИҒИДА КЎП КУНЛИК СУЗИШГА ОТЛАНИШ ҚАНДАЙ МАРОҚЛИ

Қайиқ металлдан ясалган — уч-тўрт киши сиғади. Масофадан туриб бошқариладиган 30 от кучи қувватига эга бўлган мотори бор. Шамолни тўсувчи ойнаси, ўриндиқлари, таом тайёрлаш учун мўлжалланган йиғма столчаси бор, Зарур бўлиб қолган тақдирда осон буксирга олиш мумкин. Фойдаланилаётган вақтида қайиқ 500 килограммгача юк кўтара олади.

«ПРОГРЕСС»да САЙР ҚИЛИШ ЁҚИМЛИ ВА ХАВОТИРСИЗ.

«СПОРТ МОЛЛАРИ» магазинлари ёз мавсумига қуйидагиларни тавсия этади: резина қайиқлар, — дам бериладиган бир-икки ўринли бўлиб, баҳоси 60 ва 80 сўм; «МАЛЮТКА» қайиғи — баҳоси 76 сўм; МЕТАЛЛДАН ИШЛАНГАН ҚАЙИҚЛАР (йиғилади) — баҳоси 55 сўм. 2—5 ўринли металлдан ишланган «ПРОГРЕСС» қайиқларининг баҳоси 691 сўм; пластмассадан ишланган «НЕПТУН» қайиқларининг баҳоси 1000 сўм; металлдан ишланган «АМУР» катерининг баҳоси 2400 сўм, «ПРИБОР», «ВЕТЕРОК-8», «ВЕТЕРОК-12» моторларининг баҳоси 145 сўмдан 200 сўмгача туради: «МОСКВА», «ВИХРЬ» моторларининг баҳоси эса 160 дан 400 сўмгача; «СТРЕЛА», «МОСКВА», «ПРИБОЙ», «ВЕТЕРОК» қайиқ моторларининг эҳтиёт қисмлари.

Буларнинг ҳаммасини қуйидаги магазинлардан харид қилишингиз мумкин:

1 — У. Юсупов кўчаси;
2 — Муқимий кўчаси, 16-уй;
3 Навоий кўчаси, («Ёшлик» спорт аренаси);
14 — Фарҳод ярмаркаси автомагазин).

«УзСПОРТТОРГ». «УЗТОРГРЕКЛАМА».

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

20 АПРЕЛЬ — СЕШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 17.45 Кўрсатувлар программаси. 17.50 Пионер дружиналарининг телевизион кўриги (ўзб.). 18.25 Камондан отиш бўйича Бутуниттифоқ мусобақалари. «Пахтакор» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. 19.00 «Миллионлар ленинча университети». «КПСС XXV съезди капиталистик мамлакатлар билан муносабатларни ривожлантириш тўғрисида» (ўзб.). **Рус тилида:** 19.15 «Ахборот» информацион программаси. 19.30 «Партия планлари — халқ планлари». «Биз метро қураяпмиз». **Ўзбек тилида:** 20.00 «Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети». Сабзавотчилик факультети. 20.30 Чангда Рустам Неъматов чалади. 21.00 «Ахборот» информацион программаси. 21.20 «Ёзувчи ва замон». Назир Сафаров. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади.** 22.30 «Ўзбек киноси усталари». Ҳотам Файзиев (ўзб.). 23.25 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 23.30 Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. СССР — АҚШ терма командалари. 2—3 даврлар. Польшадан олиб кўрсатилади. 00.40 Янгиликлар.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 17.45 «Камадаги автошаҳар». Телевизион очерк. 18.15 «Орлёнок» телестудиясининг концерт зали. 19.00 Янгиликлар. 19.15 «Ҳамма нарсани билишни истайман». Киножурнал. 19.25 «Жасорат»нинг дала почтаси. 19.55 «Халқ ижодиёти». Телевизион кўрсатув. 20.40 «Ульяновлар оиласи». Бадиий фильм. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 Ҳужжатли фильмлар экрани (ўзб.). **Москва кўрсатади.** 22.30 «Александр Твардовский». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.55 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 19.00 «Яна Петроградда». Ҳужжатли фильм. 19.15 «Мариана». Бадиий фильм (ўзб.). 20.30 Тошкент янгиликлари. 20.45 «Шоир ва замон». Бадиий ўқиш.

21 АПРЕЛЬ — ЧОРШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 10.00 Янгиликлар. 10.10 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 10.30 «Орлёнок» телестудиясининг концерт зали. 11.15 «Ульяновлар оиласи». Бадиий фильм. 12.35 «Халқ ижодиёти». Телевизион кўрсатув. 15.40 «Кифтимда само». Телевизион ҳужжатли фильм. 16.10 «СССР халқларининг қўшиқ ва рақслари». 16.40 «Шахмат мактаби». Разрядлилар учун. «Эндшпиль». 17.10 «Адабий учрашувлар». Анна Зегерс. 18.00 «Сўз олимларга». Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, академик В. А. Амбарцумян сўзи. **Тошкент кўрсатади.** 18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 Мактаб ўқувчилари учун. «Пионерча ишларимиз» (рус.). 18.50 «Китоблар оламида». (ўзб.). 19.15 «Ахборот» информацион программаси (рус.). **Москва кўрсатади.** 19.30 «Партия ҳақида ленинча таълимот ва ҳозирги давр». **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 20.00 «Ёш ижрочилар концерти. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 Ҳусниддин Шарипов. «Ильич ҳақида ўйлар». Адабий кўрсатув. **Москва кўрсатади.** 21.30 «Вақт» информацион программаси. 22.00 Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. Финал группа қатнашчиларининг матчи. Польшадан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтларида — «Спортлото» тиражи. Классик кураш бўйича Европа чемпионати. Ленинграддан олиб кўрсатилади. 00.15 Янгиликлар.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Моддаларнинг магнит ҳоссаси». Физикадан ўқув кўрсатуви. **Рус тилида:** 12.00 «Веснянка». Ҳужжатли фильм. 12.25 «Моддаларнинг магнит ҳоссаси». Физикадан ўқув кўрсатуви. **Москва кўрсатади.** 18.15 «Горнчилар, қаердасиз!». 19.00 Янгиликлар. 19.15 «Қувноқ ноталар». **Тошкент кўрсатади.** 19.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Қишлоқ ёшлари» (ўзб.). **Москва кўрсатади.** 20.00 Эркин кураш бўйича Европа чемпионати. Ленинграддан олиб кўрсатилади. 20.45 И. Штраус асарларидан концерт. **Тошкент кўрсатади.** 21.30 Ҳужжатли фильмлар экрани. 22.00 «КПСС XXV съезди қарорлари — ҳаётга!». «Прогресс» программаси. Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигининг ҳисоблаш марказидан репортаж (рус.). 22.35 «Ленин истиқболига». Бадиий фильм. (ўзб.). 00.20 Кўрсатувлар программаси.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.55 Кўрсатувлар программаси. 19.00 «Сўнгги ов». Болалар учун телевизион бадиий фильм (рус.). **Ўзбек тилида:** 19.40 «Ҳозирги замон буржуа реакцион эстетикаси ва санъати». Эстетикадан ўқув кўрсатуви. 20.20 «Алакаевка билан учрашув». Ҳужжатли фильм (рус.). 20.30 «Тошкент» телепрограммаси. «Тошкент — Қора тупроқли бўлмаган ерларга». 21.00 Тошкент янгиликлари. 21.15 «Халқаро коммунистик ҳаракат». Тарихдан ўқув кўрсатуви.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 бет.
20 АПРЕЛЬ, 1976 й.
«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ. 26-УЙ.
ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 33.02.49 дан 33.02.58 гача Эълонлар бўлими — 33.81.42
Р—03317. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26.
ИНДЕКС 64570 Нашр В—3069